

Steigen

KOMMUNE

Årsmelding 2019

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
Innledning.....	4
Kommunedirektørens beretning	5
Overordna styring.....	5
Tiltak for bedre budsjettbalanse	6
Økonomirapportering	6
Avvik gjennom året.....	6
Tiltak for å begrense avvik.....	7
Fra ROBEK-registeret til en trygg økonomi	8
Øvrige forhold	8
Etikk	8
Likestilling	9
Intern kontroll	10
Regnskapsanalyse.....	10
Hovedtrekkene i Steigen kommunes økonomiske utvikling i 2019:	10
Utvikling i driftsinntekter og driftsutgifter	134
Lønnsutgifter	14
Driftsinntekter	15
Folketallsutvikling.....	16
Finansielle måltall.....	16
Driftsmargin.....	16
Gjeldsgrad.....	17
Balansen	17
Sentraladministrasjonen.....	18
Oppvekst	22
Kompetanse.....	23
Spesialundervisning.....	24
Barne- og ungdomsarbeid	25
Økonomiske forhold.....	25
Helse og omsorg.....	27
Plan, utvikling og drift (PUD).....	30
Driftsmessig hovedutfordring	30

Økonomiske hovedpunkter	32
Investeringer bygg- og eiendomsdrift:	32
Investeringer vei, vann og avløp:	34
PUD's tjenesteproduksjon innenfor forvaltning og myndighetsutøvelse:	35
NAV Steigen	36
Økonomi	36
Administrasjon	37
Sosialtjenesten	37
Boligsosialt arbeid:	38
Rustjenesten:.....	38
Flyktningetjenesten.....	39
HR.....	41
Medarbeidere.....	41
Rekruttering	42
Helse, miljø og sikkerhet (HMS)	43
Sykefravær.....	43
Kompetanseheving.....	44
Miljørettet helsevern – Steigen kommune – 2019	45

Innledning

Kommunedirektøren legger med dette fram årsmeldinga for 2019. Det rapporteres i henhold til kommuneloven av 1992. Årsmeldinga tar sikte på å imøtekomme kommunelovens § 48 sine krav til årsberetning. Utover dette er det for det enkelte tjenesteområde gitt en mer utførlig redegjørelse for hva slags tjenester som produseres, omfang og utvikling. Årsmeldinga er et sentralt styringsdokument. Kommunedirektørens ledergruppe har derfor lagt vekt på å presentere den informasjonen som ansees for å være relevant for kommunestyret i deres overordna styring av kommunens økonomi og tjenesteproduksjon. Det er, som tidligere, lagt vekt på å redegjøre for avvik mellom budsjett og regnskap, både årsak til avvik og hva som er gjort for å begrense avvik. Sistnevnte er hovedsakelig kommentert på overordna nivå i rådmannens beretning.

Ved regnskapsavslutning for 2018 ble hele det akkumulerte underskuddet fra tidligere år dekket opp. På dette grunnlag ble Steigen kommune meldt ut av ROBEK-registeret 30. april 2019. Også 2019 var et år med stor aktivitet i form av positiv utvikling i næringslivet og bygging av nye boliger. Dette gir positivt utslag på folketallet i kommunen, som har vært stabilt og etter hvert økende de siste seks årene. I løpet av 2019 økte folketallet med 32 innbyggere, til 2608 ved siste årsskifte. Dette skyldes både stor tilflytting og ei gledelig økning i antall fødte barn, fra 16 i 2018 til 24 i 2019. Steigen er på flere områder inne i ei positiv utvikling.

2019 var et år med kommunevalg, noe som preget den politiske aktiviteten.

Valg-oppslutninga var 63 %, om lag som for fire år siden (62 %). Antall parti i kommunestyret ble redusert fra 8 til 7, kvinneandelen ble økt fra 35 % til 41 %. Kun 6 faste kommunestyrerepresentanter fra forrige periode fortsetter i det nyvalgte kommunestyret. Etter 12 år med ordfører fra Senterpartiet, har nå SV overtatt ordførervervet i Steigen for de neste fire årene.

Kommunedirektørens beretning

Overordna styring

Etter flere år med utskiftninger i stillingene i kommunedirektørens ledergruppe, har det i 2019 ikke vært noen vakanser eller utskiftninger i den øverste administrative ledelsen. Politisk og administrativ ledelse har dermed kunnet videreføre prosessene som var påbegynt gjennom KS sitt utviklingsnettverk, med fokus på rolleavklaring og arbeid med overordna styringsdokumenter.

Hovedtillitsvalgte har også vært en viktig del av dette arbeidet. Vedtatte finansielle måltall med tilknyttede handlingsregler har vært lagt til grunn for arbeidet med budsjett 2020 og økonomiplan for 2020-2023. Budsjettprosessen ble forsøkt lagt opp ut i fra evaluering av fjorårets prosess.

Det ble gjennomført budsjett-seminar med bred deltakelse i juni, der de økonomiske utfordringene i framskrevet økonomiplan ble beskrevet. På grunn av kommunevalget ble det vanskelig å trekke kommunestyret inn i budsjettarbeidet tidlig på høsten. De tillitsvalgte ble heller ikke i tilstrekkelig grad involvert i budsjett-arbeidet. Dette er element som er tatt med i ny evaluering, og som må legges bedre opp i kommende budsjett- og økonomiplan-prosess.

Når det gjelder overordna styringsdokumenter, var budsjettet for 2019 lagt fram og vedtatt på netto ansvars-nivå. Gjennom endringer i delegeringsreglement i februar 2019, er kommunedirektøren delegert myndighet til å disponere bevilgningene innenfor nærmere angitte ansvarsgrupper.

Hovedargumentene for dette var:

- ei mer rasjonell og hensiktsmessig økonomistyring i løpet av året, der kommunedirektøren med sin ledergruppe løpende kan vurdere hvordan ressursene best utnyttes.
- at politisk nivå i større grad kan fokusere på prioritering mellom tilbud og hvilke resultat man ønsker for kommunens innbyggere.

Samtidig ble delegeringsreglementets pkt 5 om delegering til kommunedirektøren omskrevet slik at det mer tydelig avklarer grensesnittet mellom politisk og administrativt nivå.

Gjennom 2019 har det overordna fokuset fortsatt vært konsentrert rundt økonomistyring, med det langsiktige målet å gjenopprette en sunn kommuneøkonomi. Konkret har oppmerksomheten vært innrettet mot å sørge for at driftsutgiftene blir mindre enn driftsinntektene. Videre har vi hatt fokus på å redusere gjeldsbelastninga i kommunen, da den høye gjeldsgraden både binder opp ressurser til betjening av gjeld og gjør oss svært sårbar for svingninger i rentenivået.

Kommunens dårlige likviditet har krevd nødvendig oppmerksomhet. Trekkrammen på innvilget kassakreditt var ved inngangen til 2019 redusert fra 60 til 35 mill. kr. Før sommeren var det nødvendig å øke innvilget ramme til 50 mill. kr. Dette henger bl.a. sammen med at vi andre halvår har to måneder uten rammetilskudd (august og desember), og investeringer som pågår der tilskudd ikke utbetales før ved ferdigstilling.

I 2018 ble antall sykehjemsplasser redusert med 8, og ressurser gradvis overført til hjemmesykepleien. Oppbygging av hjemmetjenesten har fortsatt i 2019. Prosessen har vært krevende for alle deler av organisasjonen. En har imidlertid hatt fokus på å yte forsvarlig helsehjelp og gjennomføre omlegginga slik den er bestemt av kommunestyret, og i tråd med avtaleverk i arbeidslivet og psykologisk arbeidsavtale om ledelse i Steigen kommune.

Et for høyt sykefravær, spesielt tidlig på året i 2019 har vært ei stor belastning for organisasjonen. Både innenfor helse/omsorg og oppvekst kommer sykefraværet i tillegg til vedvarende problem med å rekruttere tilstrekkelig kvalifisert arbeidskraft. Belastning på den enkelte og på virksomheten blir stor, og sykefraværet har også store økonomiske konsekvenser for kommunen. Arbeidsmiljøutvalget har tatt tak i situasjonen, analysert og er i gang med tiltak. Det vises til avsnittet om HR seinere i årsmeldinga for mer utførlig redegjørelse på dette området.

Tiltak for bedre budsjettbalanse

Økonomirapportering

Det legges opp til fullstendig økonomirapport hvert tertial (pr. utgangen av april og utgangen av august). Videre skal det legges fram en noe forenkla økonomirapport hver andre måned. Hensikten med økonomirapportene er å følge med i utviklinga i inntekter og utgifter, med tanke på å kunne sette inn kompensierende tiltak dersom det oppstår avvik i forhold til budsjett.

I året 2019 er de to tertialrapportene utarbeidd og lagt fram for kommunestyret i juni og formannskapet i oktober (jfr. valgår). Forenkla økonomirapport er utarbeidd pr. utgangen av februar og oktober, og presentert til kommunestyret. Rapport pr. utgangen av juni ble ikke prioritert, mest fordi den må utarbeides midt i ferietida.

Rapportene har, helt fra februar-rapporten, vist et urovekkende merforbruk innenfor helse og omsorg. Dette er nærmere kommentert seinere i årsmeldinga. Første tertialrapport viste merforbruk både innenfor H/O og sentrale styringsorganer, samt en risiko for flere uforutsette utgifter. Den budsjetterte driftsmarginen var i praksis brukt opp første tertial. Det ble lagt fram, og kommunestyret vedtok (juni) budsjettregulering på grunnlag av første tertialrapport. Rapport for andre tertial viste samme tendens, men nå også merforbruk innenfor eiendomsforvaltninga. Fortsatt var års-prognosen at en ikke forventet regnskapsmessig underskudd. Dette var også konklusjonen i oktober-rapporten.

Ledelsen har hatt fortsatt stor oppmerksomhet på kommunens likviditet, både i forbindelse med økonomirapportering, men mest løpende i det daglige arbeidet. Dette har dreid seg om å få tilskudd og lån utbetalt, utvidelse av kassakreditt, og å sikre at nødvendige utbetalinger har kunnet gjennomføres særlig i måneder uten utbetaling av rammetilskudd.

Avvik gjennom året

Som nevnt gjorde kommunestyret ei budsjettregulering i juni 2019. Vi rapporterer her på avvik i forhold til regulert budsjett.

Her oppsummeres hovedsakelig informasjon som er gitt løpende i økonomirapportene:

Lønn utgjør over 70 % av kommunens driftsutgifter, og det er også her vi har det største merforbruket. De største avvikene gjennom året har vært overskridelser på lønn innenfor helse og omsorg. Bildet er sammensatt, det er flere bakenforliggende årsaker. Det største avviket kommer som følge av overtid og ulike tillegg som blir utløst i forbindelse med omrokking av eget personale for å ha forsvarlig drift. Vi har over lang tid manglet personell i noen av stillingshjemlene, vi sliter med å rekruttere nok både sykepleiere og fagarbeidere innen helse. Stort sykefravær gir også merkostnader på variabel lønn. Videre har både Steigen kommune og KS innført tiltak for å stimulere

helsepersonell til å ta flere planlagte helgevakter. Dette for å klare å dekke opp vaktene, øke stillingsstørrelsene og begrense bruken av vikarer fra vikarbyrå. Disse tiltakene var det ikke budsjettet med. Det er videre etterbetalt lovpålagte tillegg innenfor legetjenesten. Vi har ca. 1 mill. merforbruk innen barnevern. Dette knyttes til utgifter til tiltak som er iverksatt i år og tidligere år, ikke til drift av selve tjenesten.

Innenfor oppvekstsektoren har det i løpet av året vært nødvendig å utvide antall stillinger betydelig innenfor både barnehage og oppvekst. Dette ble lagt fram i budsjettregulering i juni og vedtatt. Deretter har budsjettet vært overholdt for skolene, mens vi har en del overskridelser på barnehagene knyttet til redusert foreldrebetaling og økte lønnsutgifter.

Vi har betalt gebyr etter KOFA-avgjørelse på 800.000,- kr., samt betydelige advokatutgifter i forbindelse med anskaffelse av drifts-tjenester til skybasert IKT-drift. Dette er ei svært langvarig, belastende og på alle måter beklagelig sak, som vi delvis drar med oss inn i 2020. Avtalen som ligger til grunn for problemene ble sagt opp i juni 2019, og prosess for å få på plass ny avtale ble påbegynt i oktober 2019.

Innenfor eiendomsdrift er det hovedsakelig uforutsette høye strømudgifter som er årsaken til merforbruk, samt manglende forsikringsutbetaling innenfor eiendomsdrift (kommer i 2020).

For utfyllende rapportering på avvik vises det til regnskapsanalysen og meldinga for det enkelte tjenesteområdet.

Tiltak for å begrense avvik

Vakansevurdering ved langtidsfravær/permisjoner/ oppsigelser videreføres.

Tendensen med merutgifter på lønn, spesielt innenfor omsorgstjenestene, ble som nevnt avdekket allerede i økonomirapport pr. februar. På grunn av fortsatt høyt sykefraværet har det vært vanskelig å begrense vikarbruken i selve omsorgstjenestene. Det er imidlertid redusert eller omdisponert stillinger/ deler av stillinger innenfor virksomhetene for øvrig i den grad det har vært mulig. Innenfor de døgnbemannede tjenestene har vi hatt fokus på kvalitetssikring av timelister/ utbetalinger, for å sikre at både fast og variabel lønn utbetales korrekt i henhold til utførte vakter. Vi ser at det er behov for at dette arbeidet videreføres i 2020.

Sykefravær har store negative følger, også økonomiske. AMU satte i juni i gang et særskilt fokus på å komme fram til tiltak for å redusere sykefraværet. Dette er et viktig og langsiktig arbeid, som går videre i 2020.

Kommunedirektøren har ikke sett muligheter for strukturendringer som et aktuelt tiltak i løpet av budsjettåret. I omsorgstjenestene har det også i 2019 vært helt nødvendig å fokusere på å gjennomføre den vedtatte omlegginga fra institusjons-omsorg til hjemmebasert. Skolestruktur har ikke vært et aktuelt tema å ta opp midt i året, og for barnehagene er det oppfattet ei klar bestilling på å tilrettelegge for full barnehagedekning. Det er også det som ligger bak behovet for økt bemanning i barnehagene midt i året 2019.

Administrasjonen har også hatt fokus på å styrke inntektssida i budsjettet. Det er fulgt opp alle muligheter for å søke skjønnsmidler, men vi har ikke fått like god uttelling på disse søknadene som vi

hadde forventet når det gjelder tilskudd til drift. Vi har oppnådd finansiering av enkelte prosjektretta satsinger, uten at dette direkte bidrar positivt til budsjettbalansen.

Slik kommunedirektøren ser det store bildet, har de årlige driftsbudsjettene i Steigen kommune så små marginer at det skal godt gjøres å holde drifta innenfor den vedtatte rammen. Selv om enkelte driftsposter de siste par årene er kommet opp på et mer realistisk nivå, er det fortsatt marginalt. Et budsjett uten driftsmargin, slik vi har hatt etter budsjettregulering i juni, har lett for å resultere i et regnskap med negativt driftsresultat. Ledergruppa har gjennom året hatt kontinuerlig fokus på budsjettoppfølging av den daglige drifta, for å unngå overskridelser.

Fra ROBEK-registeret til en trygg økonomi

Fylkesmannen i Nordland meldte Steigen kommune ut av ROBEK-registeret 30.april, straks kommunestyret hadde vedtatt regnskapet for 2019. Dette ble mulig fordi hele det akkumulerte underskuddet ble dekket inn i 2019-regnskapet.

Det er en vesentlig bedring av situasjonen at vi ikke lenger har 31,5 mill. kr. i gamle underskudd å dekke opp. Situasjonen med for høye driftsutgifter i forhold til inntektene er likevel fortsatt hovedproblemet. Dette er bakgrunnen for at kommunestyret i budsjettvedtaket (des.2019) ga kommunedirektøren i oppdrag å utrede tiltak for å etablere økonomisk bærekraft. Forslag som kan redusere driftsnivået med 15 mill. kr. skal legges fram til politiske behandling i september 2020. (I skrivende stund, mars 2020, er det klart at fokuset på å etablere en trygg økonomi ikke kan opprettholdes som tenkt på grunn av Corona-pandemien)

Øvrige forhold

Etikk

Steigen kommune har etiske retningslinjer som en del av arbeidsreglementet. Dette er vedtatt av partssammensatt utvalg, og sist revidert i 2016. Kommunen legger stor vekt på ærlighet, redelighet og åpenhet i all sin virksomhet. Retningslinjene gjelder både for medarbeidere og folkevalgte. De skal være seg bevisste at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit og omdømme for kommunen, og skal derfor ta avstand fra og aktivt bekjempe enhver uetisk forvaltningspraksis. Lovpålagt taushetsplikt ivaretas gjennom opplæring og signering av erklæringer, samt holdningsskapende arbeid. Eventuelle interessekonflikter mellom private interesser og kommunens interesser drøftes mellom medarbeider og nærmeste overordnet, med vedtatte retningslinjer som rettesnor.

Åpenhet i forvaltninga er viktig for å ivareta ytringsfrihet, demokratisk deltakelse, rettssikkerhet for den enkelte, tillit til det offentlige og allmenhetens kontroll med forvaltninga. Steigen kommune har svært begrensa ressurser til post/arkiv-funksjon. Vi har likevel gode rutiner for åpenhet med kommunale dokument. Informasjonsformidling er likevel et område vi stadig trenger å bli bedre på. Ny hjemmeside som kom på plass på tampen av 2018 bidro til ei viss forbedring på dette området. Arbeidet med utlegging av mer kommunal informasjon her, pågår fortsatt.

Likestilling

Andelen kvinner i kommunale stillinger har alltid vært høy, både nasjonalt (78 %) og i Steigen kommune (83,2 %). I årene 2005 til 2019 er andel menn i arbeidsstokken redusert fra 23,4 % til 16,8 % i Steigen, en nedgang på 0,4 % poeng. Mange av landets kommuner opplever samme trend som Steigen.

For ledende stillinger totalt i kommunen er kjønnsfordelinga også omlag som beskrevet ovenfor, 80 % kvinner og 20 % menn. I kommunedirektørens lederteam er det mer jevn fordeling mellom kjønn med 3 menn og 4 kvinner.

Ved kommunevalget i 2019 økte kvinneandelen fra 35 til 41 %, og vi fikk kvinnelig ordfører. I formannskap og plan- og ressursutvalg har en ved valget forholdt seg til krav i likestillings- og diskrimineringslovens §28, slik at forholdet mellom kjønnene i utvalgene er henholdsvis 3-2 og 4-3.

Steigen kommune arbeider for å skape lik lønn for likt arbeid. Steigen kommune som arbeidsgiver, sammen med tillitsvalgte, arbeider også for å oppnå mest mulig hele stillinger. Mest mulig hele stillinger gir bedre økonomisk sikkerhet for den enkelte, og bedre sosial tilhørighet og positiv relasjon til arbeidsplass og arbeidsoppgaver. Vi ser imidlertid at de stillinger hvor det er mest utfordrende å unngå små stillinger, er yrker hvor kvinner er mest representert. Arbeid for å bygge heltidskultur og mest mulig hele stillinger, vil derfor fortsatt være et viktig likestillingstiltak i Steigen kommune.

Ved rekruttering tilstreber vi alltid å ansette den best kvalifiserte søkeren, etter ei helhetlig vurdering. Ingen vil være diskvalifisert på grunn av verken alder, kjønn, etnisitet eller andre usaklige forhold. Vi legger også vekt på å ha et arbeidsmiljø som oppleves inkluderende for begge kjønn og alle aldre.

En gjennomgang av SSB sine indikatorer for likestilling (pr. desember 2019) viser at Steigen kommer godt ut på en rekke indikatorer:

- I Steigen er 96,7 % av barn mellom 1 og 5 år i barnehage. Dette er høyest andel i Salten, og over landsgjennomsnittet som ligger på 91,7 %. Denne andelen er et mål på i hvilken grad kommunen tilrettelegger for potensiell likestilling.
- Forholdet mellom kvinner og menn i arbeidsstyrken: I Steigen er 73 % av menn mellom 20 og 66 år i arbeid, mens tallet for kvinner er 74 %. Det er mindre forskjell mellom menn og kvinner på dette området i Steigen enn i landet for øvrig. Arbeidstilknytning har stor betydning for likestilling, blant annet gjennom økonomisk selvforsørgelse.
- Skjevfordelinga mellom kjønnene når det gjelder lønn er mindre i Steigen enn på landsbasis. I Steigen tjener kvinner 74 % av menn, mens forholdet i landet er 69 %.
- Det er en større andel kvinner blant ledere i arbeidslivet i Steigen: 48,8 % mot 36,3 % på landsbasis. Dette sier noe om tilgang til og andel av posisjoner i arbeidslivet der avgjørelser tas.

Så kommer Steigen-samfunnet dårligere ut når det gjelder indikatorer for et kjønnsdelt arbeidsmarked:

- Offentlig sektor har en større andel kvinner i Steigen enn nasjonalt, og tilsvarende er kvinners andel av arbeidsstyrken i privat sektor lavere i Steigen enn nasjonalt. Graden av kjønnsbalansert næringsstruktur er dårligere enn landsgjennomsnittet.
- Andelen som tok ut fedrekvote var på 60 %, mens landet under ett lå på 71 %. Dette tallet er imidlertid basert på de som ble fedre i perioden 2010-2011, så grunnlaget ligger noe lenger tilbake i tid enn resten av materialet.
- Til sist tar vi med at 29 % av kvinnene og 15 % av mennene i Steigen har høyere utdanning. Dette sier noe om fordelingen av individuelle ressurser og muligheter. Denne kjønnsforskjellen er høyere enn på landsbasis, der 38 % av kvinner og 30 % av menn har høyere utdanning.

Intern kontroll

Kommuneloven pålegger kommunedirektøren en plikt til å sørge for at virksomheten er gjenstand for «betryggende kontroll». Det er utarbeidd egne internkontrollrutiner for svært mange av Steigen kommunes tjenesteområde. Dette både for å ivareta kvaliteten ved de tjenestene (i visse tilfeller varene) vi leverer, og for å ivareta helse, miljø og sikkerhet for medarbeidere, brukere og ytre miljø. Disse rutinene er gjenstand for forbedringer og revisjoner, men etter kommunedirektørens vurdering kan det være en viss mangel på et helhetlig system for dette. Risikovurderinger er et svært viktig grunnlag for forbedringsarbeid, og for å ivareta kvalitet og HMS ved omstillinger. Kommuneorganisasjonen har fokus på bruk av risikovurderinger, blant annet som et nyttig verktøy ved omstillingsprosesser.

I Steigen kommune har vi i 2019 hatt ei svært beklagelig sak med underslag av kommunale midler. Saken er handtert av rettsvesenet, og medarbeideren har sagt opp sin stilling. I etterkant av denne saka har økonomileder i samarbeid med lederne for de enkelte virksomhetene gjennomgått praksis og sørget for at alle kontoer som inneholder eller kan inneholde kommunale midler er innrapportert til økonomiavdelinga og blir inkludert i kommunens regnskap.

Dagens IT-system gir mulighet for å kontrollere og begrense tilganger til system og informasjon på en god måte, samt loggføring som dokumentasjon i ettertid. Dette gjelder både i forhold til personalmessige forhold, økonomiske oppgaver, brukeropplysninger og innenfor forvaltning.

Regnskapsanalyse

Hovedtrekkene i Steigen kommunes økonomiske utvikling i 2019:

- Regnskapet ble avsluttet med regnskapsmessig resultat kr. 1.184.805,40 som i sin helhet er avsatt til disposisjonsfond. Netto driftsresultat var -kr. 0,4 mill. Netto bruk av andre driftsfond utgjorde totalt kr. 1,59 mill. kroner.
- Driftsinntektene ble redusert med kr. 8,18 mill. kroner fra 2018 til 2019. Holder man utenom overføring fra Havbruksfondet var det en økning i driftsinntektene på 15,79 mill. kroner.

- Driftsutgiftene økte med kr. 19 mill. kroner fra 2018 til 2019.
- Skatteinntekten var kr. 5,29 mill. høyere enn regulert budsjettet, totalt kr. 66,24 mill. En økning på kr. 2,84 mill. fra 2018 til 2019. Inntektsutjevning over statsbudsjettet ble kr. 2,66 mill. lavere enn budsjettet. Samlet sett ble skatt og inntektsutjevning kr. 2,6 mill. bedre enn budsjettet.
- Eiendomsskatten gav en brutto inntekt på kr. 14,1 mill. En økning på kr. 5,49 mill. fra 2018.
- Statlige overføringer ble redusert med kr. 20,97 mill. kroner fra 2018 til 2019. I dette inngår at overføring fra Havbruksfondet var kr. 23,98 mill. lavere i 2019 enn i 2018.
- Andre driftsinntekter utgjorde kr. 75,49 mill., en økning på kr. 4,48 mill. fra 2018 til 2019.
- Netto finanskostnader utgjorde kr. 8,63 mill. En økning på kr. 2,23 mill. fra 2018 til 2019. Det er betalt kr. 1,2 mill. mer i ordinære avdrag i 2019 enn det det var i 2018, mens det er betalt kr. 0,76 mill. kroner mer i renter. Det ble mottatt kr. 0,53 mill. mindre i utbytte i 2019 enn i 2018.
- Lønnsutgiftene inkl. sosiale kostnader har fra 2018 til 2019 økt med kr. 3,19 mill. eller 1,65 %.

Tabell 1 viser driftsregnskapet og regulert budsjett for 2019, samt avvik mellom disse.

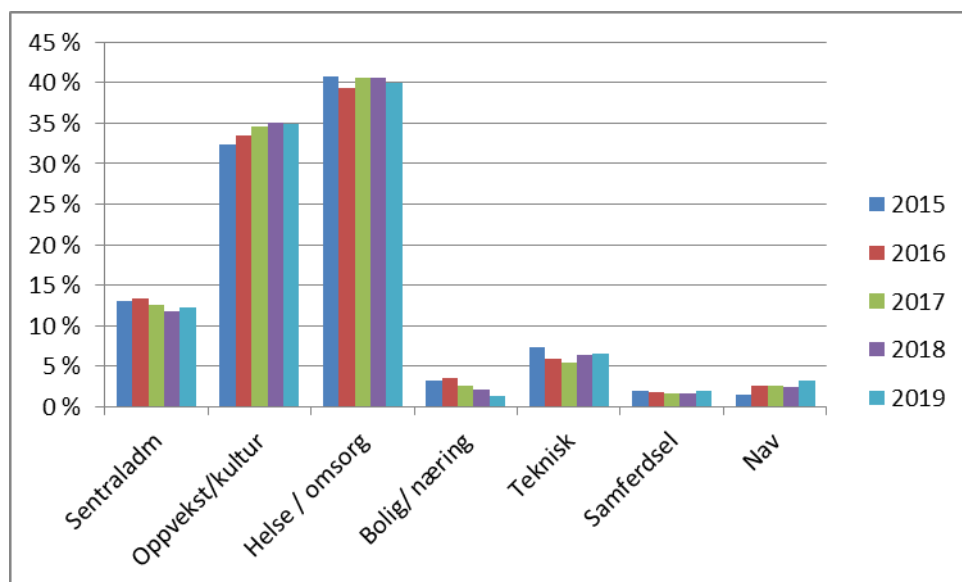
	Regnskap 2019	Regulert budsjett	Avvik
Sum driftsinntekter	-302 473	287 840	-590 313
- Sum driftsutgifter	306 094	281 661	24 433
= Brutto driftsresultat (A)	3 621	6 179	-2 558
Finansinntekter	-7 007	6 981	-13 988
- Finansutgifter	15 636	14 776	860
= Resultat eksterne finansieringstransaksjoner (B)	8 629	-7 795	16 424
Motpost avskrivninger (C)	-11 848	0	-11 848
Netto driftsresultat (A+B+C)	402	-1 616	2 018
+ Bruk av avsetninger	-4 595	2 421	-7 016
- Avsetninger	4 193	806	3 387
= Regnskapsmessig resultat	0	0	0

Tabell 2 viser driftsregnskap 2019 og 2018 og prosentvis endring fra 2018 til 2019

	Regnskap 2019	Regnskap 2018	Avvik
Sum driftsinntekter	-302 473	-310 654	-2,6 %
- Sum driftsutgifter	306 094	287 088	6,6 %
= Brutto driftsresultat (A)	3 621	-23 566	-115,4 %
Finansinntekter	-7 007	-7 283	-3,8 %
- Finansutgifter	15 636	13 678	14,3 %
= Resultat eksterne finansieringstransaksjoner (B)	8 629	6 395	34,9 %
Motpost avskrivninger (C)	-11 848	-11 483	3,2 %
Netto driftsresultat (A+B+C)	402	-28 654	-101,4 %
+ Bruk av avsetninger	-4 595	-4 745	-3,2 %
- Avsetninger	4 193	33 399	-87,4 %
= Regnskapsmessig resultat	0	0	

Figur 1 viser andel av netto driftsutgifter for de enkelte tjenesteområdene i perioden 2015 – 2019. Som figuren viser er det helse og omsorg med 40 % som har den største andelen av netto utgifter i 2019, mens oppvekst utgjør 35 %. Fra 2015 har oppvekstsektorens andel av regnskapet økt fra 32 % til 35 %, mens helse- og omsorgssektoren har blitt redusert med 1 % i samme periode..

Figur 1: Andel av netto driftsutgifter i % for det enkelte tjenesteområde

Tabell 3 viser de enkelte ansvarsgruppene sitt resultat i henhold til regulert budsjett.

Tabell 3: Regnskap pr. ansvarsgruppe (alle tall i hele 1000)

Beløp i NOK 1000	Regnskap 19	Budsjett 19	Avvik	Regnskap 18
Ansvarsgruppe 1001 - Politikk	6251	6054	197	5406
Ansvarsgruppe 1002 - Administrasjon	18463	18358	105	17038
Ansvarsgruppe 1003 - Kultur	638	642	-4	561
Ansvarsgruppe 2001 - Adm./Felles /Ungdom	6570	6148	422	7286
Ansvarsgruppe 2002 - Skole / SFO	42045	42701	-656	38743
Ansvarsgruppe 2003 - Barnehager	19365	18225	1140	18045
Ansvarsgruppe 3001 - Familie og helse	22424	21978	446	22176
Ansvarsgruppe 3002 - Pleie og omsorg	55354	52303	3051	52628
Ansvarsgruppe 4001 - Eiendomsdrift	2465	1406	1059	2263
Ansvarsgruppe 5001 - Teknisk drift	10997	12513	-1516	11984
Ansvarsgruppe 6001 - Forvaltning	5209	4938	271	3667
Ansvarsgruppe 7001 - Nav	6226	5344	883	4349
Ansvarsgruppe 8001 - Skatt og ramme	-207398	-199117	-8281	-220049
Ansvarsgruppe 9001 - Finans	11390	8506	2884	35904
Sum	0	0	0	0

Tabellen gir en oversikt over regnskap for 2019 sammenholdt med regulert budsjett for 2019 for de enkelte ansvarsgruppene. Som tabellen viser er barnehager, familie og helse, pleie og omsorg samt

eindomsdrift de ansvarsgruppene som har det største merforbruket. Avvikene for de enkelte ansvarsgruppene vil bli kommentert under avsnittene for tjenesteområdene i årsmeldingen.

Merinntektene på 8,28 mill. kroner knyttet til området for skatt og ramme fremkommer slik:

- Merinntekter på inntekts- og formue skatt kr. 5,29 mill, mens inntektsutjevningen ble kr. 2,66 lavere enn budsjettert grunnet god skatteinngang. Netto merinntekt på disse to områdene i forhold til budsjett ble kr. 2,63 mill.
- Mindreinntekter / merutgifter eiendomsskatt kr. 0,47 mill.
- Mindreinntekter rammetilskudd kr. 3,08 mill.
- Merinntekter andre statlige overføringer kr. 4,95 mill.
- Inntekter premieavvik kr. 2,47 mill. i forhold.

Mindreinntektene knyttet til eiendomsskatt er både knyttet til mindre inntekter enn det som var lagt til grunn i budsjettet og høyere utgifter.

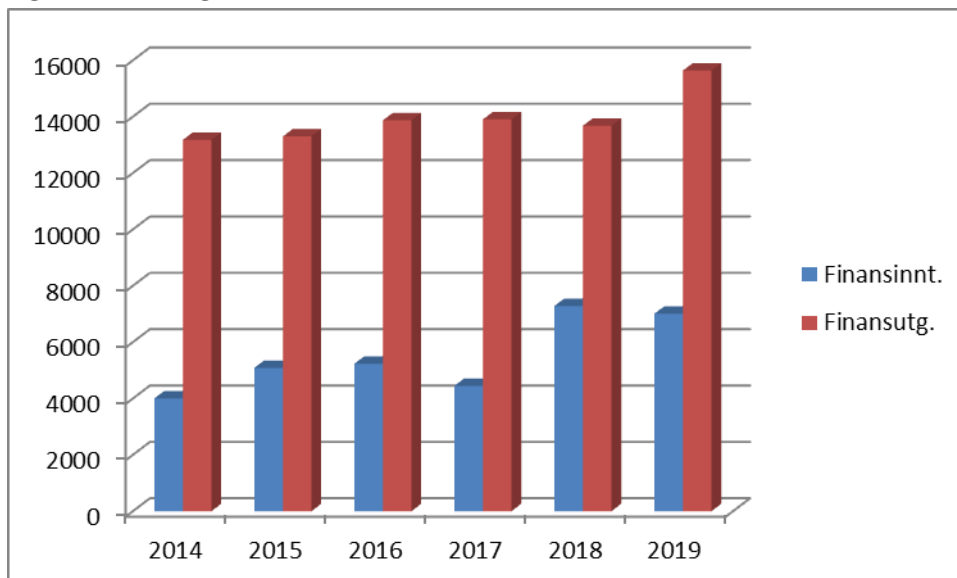
Mindreinntektene på rammetilskudd og inntektsutjevning fordeler seg med kr. 2,66 mill. i mindre overføringer til inntektsutjevning på grunn av den svært gode skatteinngangen som var i 2019, og at en ikke fikk budsjetterte skjønnsmidler.

Merinntekter som gjelder andre statlige overføringer er knyttet til konsesjonkraft og høyere overføring fra Havbruksfondet.

Merutgiftene knyttet til finans skyldes at det er betalt mer i avdrag enn det som var budsjettert, og at det er foretatt fondsavsetninger som ikke var budsjettert.

Figur 2 viser utviklingen i finansinntekter og finansutgifter de siste seks årene. Netto finansutgifter var 2,23 millioner kroner høyere i 2019 enn i 2018. Hovedårsaken til dette er at det er betalt mer avdrag på gjeld, og høyere netto renteutgifter i 2019 enn det var i 2018.

Figur 2: Utvikling finansinntekter

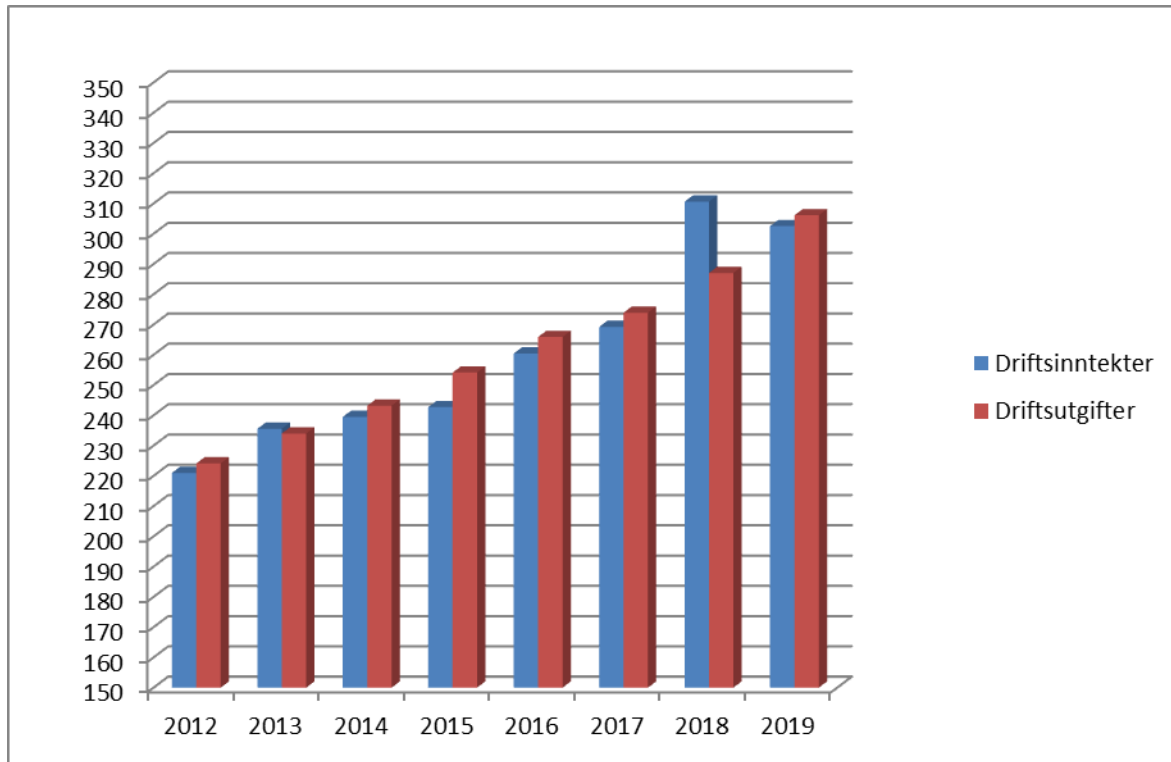

Utvikling i driftsinntekter og driftsutgifter

Forholdet mellom driftsinntekter og driftsutgifter

Figur 3 viser utviklingen i driftsinntekter og driftsutgifter de siste 8 årene. Som figuren viser har utgiftene vært større enn inntektene i alle årene fra 2012 til 2017, bortsett fra i 2013 og 2018.

Figur 3. Utvikling i driftsutgifter og driftsinntekter 2012 – 2019. Tall i millioner kroner.

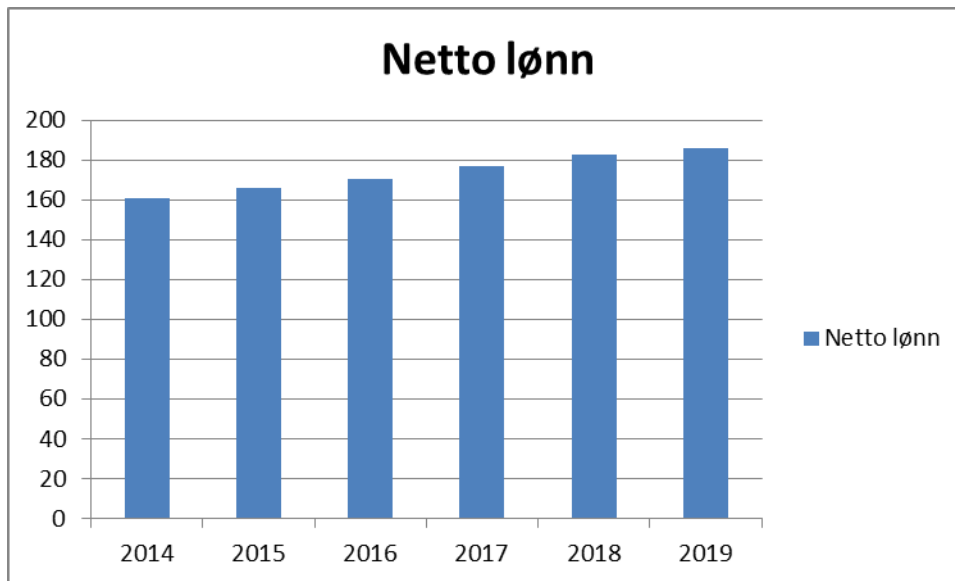

Lønnsutgifter

Lønnsutgiftene utgjør en betydelig del av utgiftene til Steigen kommune. Netto lønnsutgifter er summen av lønn, sosiale utgifter, reisegodtgjørelser og andre oppgavepliktige godtgjørelser, fratrukket sykelønnsrefusjon fra staten.

Netto lønnsutgifter steg med 1,64 % fra 2018 til 2019, eller 2,4 millioner kroner. Figur 4 viser utviklingen i netto lønnsutgifter i perioden 2014 – 2019.

Figur 4: Netto lønnsutgifter 2014 – 2019. Tall i hele 1000

Sosiale utgifter blir lavere grunnet bokføringen av årets premieavvik. Premieavviket er en beregnet størrelse som viser forskjellen mellom betalt pensjonspremie og en beregnet pensjonskostnad. Regnskapet for 2019 viser et positivt premieavvik på 2,47 millioner kroner etter utgiftsføring av tidligere års inntektsførte premieavvik. Beløp som er inntektsført i 2019 og som må utgiftsføres med 1/7 de neste årene utgjør kr. 9,52 millioner kroner.

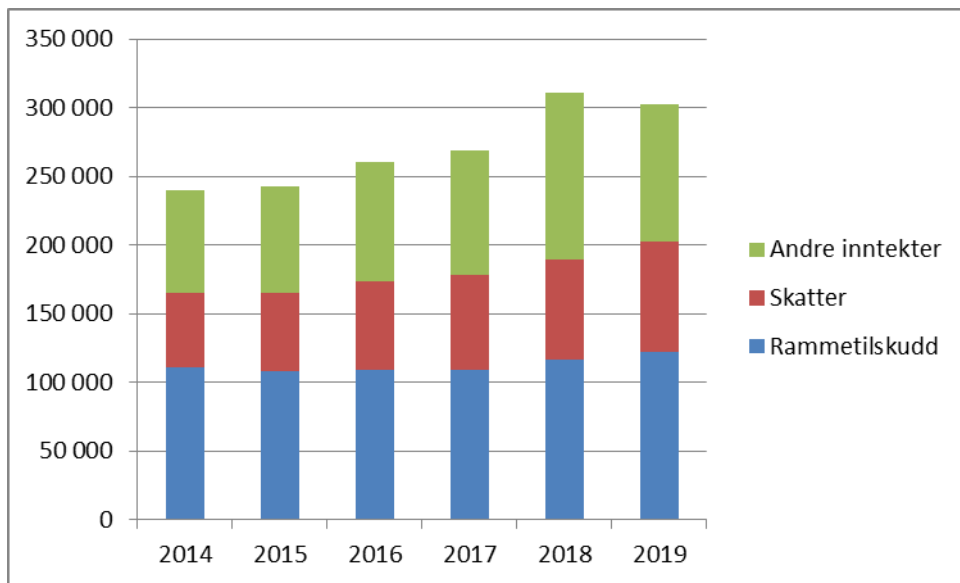
Driftsinntekter

Skatteinntektene økte med 8,3 millioner kroner fra 2018 til 2019. Dette utgjør en økning på 11,5 %. Dette er inkludert eiendomsskatt.

Rammetilskudd økte med 5,39 millioner kroner fra 2018 til 2019, dette tilsvarer en økning på 4,6 %. Andre statlige overføringer ble redusert med 26,11 millioner kroner. Brukerbetalinger økte med 0,73 millioner kroner. Salgs- og leieinntekter økte med 1,98 millioner kroner fra 2018 til 2019. Overføringer med krav til motytelser (sykepengerefusjoner og momskompensasjon) økte med kr. 1,76 millioner fra 2018 til 2019, mens andre overføringer ble redusert med 26,35 millioner kroner.

Totalt ble driftsinntektene redusert med 8,18 millioner kroner fra 2018 til 2019. Figur 5 viser utviklingen i driftsinntekter fra 2014 – 2019. Tall i hele 1000

Figur 5: Utvikling driftsinntekter. Tall i hele 1000 kr.

Folketallsutvikling

Folketallet i Steigen pr. 31.12.2019 var 2 608, noe som er 32 personer mer enn det var pr. 01.01.2019. Det er folketallet pr. 01.07 foregående år som gir grunnlaget for beregningen av innbyggertilskuddet. Folketallet pr. 01.07.2019 var 2 584 noe som var 30 personer mer enn på samme tidspunkt i 2018. Tabell 4 viser utviklingen i folketallet pr. 31.12 fordelt på aldersgrupper for årene 2012 til 2019.

Tabell 4: Utvikling folketall i perioden 2011 – 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0 - 5 år	126	121	108	126	126	126	135	140
6 -16 år	316	330	301	293	294	286	286	302
17 - 67 år	1643	1647	1593	1601	1578	1568	1594	1592
68 - 79 r	293	311	342	353	374	380	406	409
80 år - og eldre	174	170	163	170	171	174	155	165
	2552	2579	2507	2543	2543	2534	2576	2608

Finansielle måltall

Høsten 2018 vedtok Steigen kommunestyre finansielle måltall som et verktøy for mer langsiktig fokus i økonomistyringen. De to måltallene som er vedtatt er driftsmargin og gjeldsgrad.

Driftsmargin

Driftsmarginen vil si hvor stor del av driftsinntektene netto driftsresultat bør utgjøre. For 2019 og 2020 ble det vedtatt at driftsmarginen skulle være 1 % av brutto driftsinntekter, og at den deretter bør økes. Tabell 5 viser utviklingen i driftsmarginen i årene 2013 – 2019. Som tabellen viser er driftsmarginen for 2018 sterkt påvirket av utbetalingen fra havbruksfondet.

Tabell 5: Utvikling driftsmargin 2013 - 2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Driftsmargin	0,94 %	-2,08 %	-4,45 %	-1,51 %	-1,26 %	9,23 %	-0,13 %

Gjeldsgrad

I 2019 tok Steigen kommune opp nye lån til investeringer med 7,17 mill. kroner. Det er innbetalt totalt kr. 8,25 mill. kroner i ordinære avdrag og kr. 0,34 mill. kroner i ekstra ordinære avdrag på disse lånene. Lånegjeld til investeringer har i 2019 blitt redusert med kr. 1,23 mill. kroner. Total lånegjeld knyttet til investeringslån utgjorde pr. 31.12.2019 kr. 269,45 millioner av dette var kr. 0 ubrukte lånemidler.

Pr. 31.12.2019 var lånegjeld knyttet til videreutlån kr. 41,22 millioner kroner. Av dette var kr. 7,68 mill. ubrukte lånemidler. Det er tatt opp nye lån til videreutlån i 2019 med kr. 8 millioner, og det er betalt avdrag på lån til videreutlån med kr. 1,79 millioner.

Trekk på kassekreditte var kr. 22,29 millioner pr. 31.12.2019.

Tabell 6 viser utviklingen i gjeldsgraden i perioden 2015 – 2019. Gjeldsgraden defineres som langsiktig gjeld (unntatt pensjonsforpliktelser) i % av brutto driftsinntekter. Som tabellen viser medførte den store utbetalningen fra Havbruksfondet at gjeldsgraden for 2018 ble noe «misvisende» redusert. Dette er ei skiftende og usikker inntekt, og dersom en holder denne utbetalingen utenfor ville gjeldsgraden for 2018 vært 109 %.

Kommunestyret vedtok i sak 42/18 at gjeldsgraden i løpet av de neste 10 årene skal reduseres til 75 %. For å oppnå dette må investeringstakten dempes eventuelt kombinert med større grad av egenfinansiering i kommende budsjett og økonomiplaner.

Tabell 6: Utvikling i gjeldsrad, tall i hele 1000.

	2015	2016	2017	2018	2019
Langsikt gjeld	283483	298438	293779	305853	310668
Brt. Driftsinnt.	242698	260643	269205	310609	302472
	117 %	115 %	109 %	98 %	103 %

Balansen

Likviditetsgrad 1 (Omløpsmidler i forhold til kortsiktig gjeld) i Steigen kommune var pr. 31.12.2019 1,35. Dette er en liten nedgang fra 2018 hvor likviditetsgrad 1 var 1,39. Det anbefales at likviditetsrad 1 bør være minst 2.

Videre anbefales det at den mest likvide delen av omløpsmidlene (kortsiktige fordringer og kasse/bankinnskudd) skal være like stor som kortsiktig gjeld. I Steigen kommune utgjør de mest likvide omløpsmidlene 46,05 millioner kroner, mens kortsiktig gjeld utgjør kr. 64,10 millioner kroner.

Egenkapitalen til Steigen kommune utgjør kr. 224,93 millioner kroner pr. 31.12.2019.

Den langsiktige gjelden økte med kr. 25,89 millioner kroner i 2019. Av dette utgjør økningen i pensjonsforpliktelser 21,08 millioner kroner. Kommunens pensjonsforpliktelser utgjør pr. 31.12.2019 kr. 458.533.789,-. Dette inngår i «langsiktig gjeld» tabell 7.

Talbell 7: Balansen for 2018 og 2019. Tall i hele 1000 kroner.

	2019	2018
Anleggsmidler	971 285	945 417
Omløpsmidler	86 940	88 676
Sum eiendeler	1 058 225	1 034 093
Egenkapital	224 926	226 832
Langsiktig gjeld	769 202	743 308
Kortsiktig gjeld	64 097	63 953
Sum gjeld og egenkapital	1 058 225	1 034 093

Sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjonen omfatter kommunedirektør-kontoret, servicekontoret, personalleder, IKT-ansvarlig samt økonomiavdelinga, herunder skatteoppkrever. Videre inngår også frivillig-sentral og prosjektet Lev i Steigen og politisk virksomhet faller også inn under dette kapitlet i regnskapet. Etter at folkehelsekoordinator kom på plass igjen i 2019 er dette området flyttet til sentraladministrasjonen.

Det er fortsatt utfordringer knyttet til IKT-drift i hele organisasjonen. Årsaken er sammensatt, noe ligger i manglende prioritering / problemløsning hos Atea, annet må relateres til manglende og gammelt utstyr, utdatert programvare og lite ressurser generelt lokalt.

Steigen kommune fikk i september 2019 en negativ avgjørelse i KOFA (klageorganet for offentlige anskaffelser). KOFA konstaterer at kommunens avtale med Atea om innkjøp av skybasert IT-drift må karakteriseres som en ulovlig direkte anskaffelse. Kommunen ble ilagt et gebyr på kr. 800.000,-. Dette er betalt. I tillegg er det påløpt advokatutgifter av om lag samme størrelse. Det bør bemerkes at KOFA valgte å skille ut deler av klagen fra ITet som ei egen sak (del II). Denne er fortsatt ikke avgjort, og ikke berammet. Videre har ITet (nå Braathe Gruppen AS) reist søksmål mot Steigen kommune som heller ikke er avklart pr. utgangen av 2019.

1. Politikk

– Samla merforbruk på kr. 197.000 i forhold til regulert budsjett

Område **politisk virksomhet** viser et merforbruk på ca. 85.000 kr. i forhold til budsjett. Dette beror i hovedsak på kr. 63.000,- i tilleggskontingent til Nettverk for kyst- og fjordkommuner (0,2 % av utbetaling fra havbruksfondet), samt 30.000 i merutgift til hovedtillitsvalgt/ hovedverneombud. Samla utgifter til politisk virksomhet (godtgjørelse, møtgodtgjørelse, tapt arbeidsfortjeneste samt reise/diett) var i henhold til budsjett. Utgifter til valget ble 22.000 over budsjett.

Det er bokført overføring til **Kirken** på kr. 113.000 mer enn budsjettet. Dette skyldes at vi er pålagt å føre tjenestene som utføres av kommunen (regnskapsføring, lønnskjøring etc.) som overføringsutgift. Samme beløp er inntektsført på ansvar 130 (økonomi).

2. Administrasjon

– samla merforbruk på kr. 105.000 i forhold til regulert budsjett

Kommunedirektørens kontor har hatt den budsjetterte bemanninga (1,7 årsverk) gjennom året.

Servicekontoret har i 2019 hatt et lønnsbudsjett for 3,05 årsverk. På grunn av langtidsfravær i flere stillinger har bemanninga vært lavere, og delvis dekket opp ved hjelp av vikar. Det er gjort fast ansettelse i formannskapssekretær-stillinga. Arkiverket har gjennomført tilsyn med arkivholdet, noe som resulterte i syv pålegg. Tre av disse ble lukket i løpet av 2019, de øvrige arbeider vi videre med i forhold til frister i 2020. Det er fortsatt krevende å få prioritert dette arbeidet innenfor dagens bemanning. Det er mindreforbruk innenfor ansvaret på kr. 344.000 kr. Dette gjelder lønn/sykefraværerefusjon.

Økonomi/skatt/lønnsavdeling kommer ut med et merforbruk på i underkant av kr. 100.000. Årsaken til dette er overlapping og opplæringskostnader i forbindelse med nyansettelse. Fra begynnelsen av november 2019 ble skatteoppkreverfunksjonen overdratt til Bodø kommune i henhold til inngått avtale om vertskommunesamarbeid.

Ny-taksering for eiendomsskatt ble fullført på nyåret 2019, og eiendomsskatten ble utskrevet etter nye takster. Av ca. 2450 eiendommer mottok vi og behandlet 73 klager.

Diverse fellesutgifter for hele organisasjonen er samlet i et eget ansvar under sentraladministrasjonen (ansvar180). Ansvaret kommer ut med et merforbruk i forhold til revidert budsjett på kr. 763.000,-. Dette gjelder KOFA-gebyr (800.000,-), advokatutgifter (merutgift ca 550.000,-). Advokatutgiftene gjelder i hovedsak KOFA-saken. Det har vært vanskelig å begrense dette avviket, bortsett fra å forsøke å bruke advokat minst mulig. For IT-utgifter er det samla sett på ansvar 180 et mindreforbruk på ca. kr. 400.000,-.

Folkehelse

Vi fikk før sommeren på plass folkehelsekoordinator i 50 % stilling, etter å ha manglet denne funksjonen de siste årene. Arbeidet har vært fokusert på å få etablert samarbeidsavtale med Nordland Fylkeskommune, tatt opp igjen den lokale organiseringa av folkehelsearbeidet, og etter hvert stadig mer rundt å forberede oversiktsdokumentet over faktorer som påvirker folkehelsen i Steigen kommune. Dette arbeidet fortsetter i 2020.

Vi fikk utbetalt 195.000 til folkehelsearbeidet fra fylkeskommunen. Det er gitt noen mindre overføringer til kantinedrift ved Steigen sentralskole, og til folkehelsearbeid på Nordfold skole, dagsenteret på Steigentunet og til Treffstedet Kjeller'n, som er etablert av NAV i løpet av året. Kr. 52.000,- er overført til 2020 for utbetaling til flere lignende tiltak som ikke ble fullført i 2019. Mindreforbruk på kr. 34.000 på ansvaret, er relatert til at folkehelsekoordinatorstillinga ikke var besatt på begynnelsen av året.

Steigen Frivilligsentral er en ideell organisasjon og eies av Steigen Kommune. Frivilligsentralen skal være et sentralt møtested og kontaktsenter for alle som vil delta i frivillig virksomhet. Den skal stimulere, mobilisere og koordinere frivillig aktivitet og tilrettelegge for lokale behov. Relatert til barn, ungdom, eldre og innvandrere. Frivilligsentralen har faste aktiviteter og større arrangementer, som «Torsdagsklubben», danse/solfest Steigentunet, åpen hall, ferie & friluftklubb og er

samarbeidspart under God Nok festivalen m.m. Etter å ha fått tilskudd fra Gjensidigestiftelsen ble BUA Steigen etablert i 2019. BUA - står for barn, unge og aktivitet og er en utstyrssentral, der man kan låne fritidsutstyr gratis. Frivilligsentralen koordinerer TV-aksjonen og den Kulturelle spaserstokken i Steigen. Leder for Frivilligsentralen har også vært sekretær for Steigen eldreråd, en oppgave som ved årsskiftet overføres til formannskapssekretæren.

Kommunen har fått utbetalt 414.000 kr. i statstilskudd for selve frivilligsentralen. Tilskudd til ulike prosjekt som frivilligsentralen er ansvarlig for eller deltar i kommer i tillegg til dette. Ansvarsområdet har et mindreforbruk på kr. 14.000

Lev i Steigen

Prosjektet fikk i 2019 noe endret form og innhold etter vedtak i kommunestyret i desember 2018. Prosjektlederstillinga ble redusert til 50 %, og det ble vedtatt ei forutsetning om 50 % ekstern finansiering. Vi har et merforbruk i prosjektet på kr. 85.000,-. Dette skyldes en inntektspost på kr. 100.000,- som feilaktig ble videreført i budsjett 2019. Steigen kommunes økonomiske bidrag i prosjektet ble kr. 190.000 i stedet for kr. 105.000 som budsjettet. Medfinansiering fra eksterne bidragsytere har vært på kr. 124.500,-. Forutsetninga om 50/50 finansiering mellom kommunen og eksterne er derfor ikke oppnådd.

Ny prosjektleder i begynte i mars, og fungerte i stillingen til 1.november 2019, da han gikk over i annen stilling. I forbindelse med rekruttering av ny prosjektleder gjennomgikk en kandidatene fra tidligere utlysning. Ny prosjektleder var ikke på plass før i 2020. Ordfører overtok som styreleder etter valget. Dette på bakgrunn av et felles ønske i styret om tettere oppfølging av prosjektet og sparring med prosjektleder – ettersom ordfører og Lev i Steigen har samme kontorsted.

Prosjektrapportering og kontakten mot politisk nivå var også viktige kriterier for endringen.

Fokusområdet for Lev i Steigen er at det først og fremst er et tilflytningsprosjekt, men også en kanal for å informere folk om hva som skjer i kommunen og hva kommunen har å tilby både av gode og sosiale møteplasser, trygge nærmiljø og hva vi gjør for å tilrettelegge for fysisk aktivitet.

Prosjektet skal, i samarbeid med næringslivet, synliggjøre jobbmuligheter, og status for boligmarkedet i kommunen. Utstrakt bruk av sosiale medier og god synlighet gjennom oppdaterte hjemmesider er viktige verktøy for prosjektlederen.

3. Kultur (mindreforbruk kr. 4.000,-)

Dette området omfatter driftstilskudd i henhold til avtaler for:

Nordlandsmuseet kr. 397.000,-

Steigen Sagaspill kr. 150.000,-

Nordland Fylkeskommune, seneinstruktørordningen kr. 74.663,-

I tillegg belastes kulturpris og frivillighetspris dette området.

4. Barnevernet

Barnevernstjenesten utføres nå av Bodø kommune i henhold til avtale om vertskommunesamarbeid. Organisatorisk er dette ansvaret nå plassert direkte under kommunedirektøren, da dette anses mest hensiktsmessig for oppfølging av vertskommunesamarbeidet. Barnevernets deltakelse i tverrfaglig samarbeid går som før. Netto kostnad for ansvarsområdet ble 8,5 mill. kr. Dette er 1,1 mill. kr. mer enn budsjettet. Antall stillinger har vært 4 årsverk, som tidligere. Av disse refunderer staten 2 årsverk. Øvrige kostnader gjelder utgifter til fosterhjem, institusjonsplasseringer, juridisk assistanse

og kostnader til forebyggende tiltak. Gjennom vertskommunesamarbeidet med Bodø kommune har vi fått tilgang til en større bredde av forebyggende tiltak enn vi hadde tidligere.

	2018	2019
«Aktive» barn gjennom året	82	82
Meldinger	45	34
Undersøkelser arbeidet med i alt	45	32
Fristoverholdelse	58,3 %	70,8
Barn med tiltak i perioden (alle typer)	63	52
Akutt plasseringer	2	2
Barn i fosterhjem, alle typer	23	23 (inkl. frivillige plasseringer)
Oppfølging fosterhjem, lovpålagt antall besøk	43,5 %	100 %
Tilsyn i fosterhjem, fått 4 tilsynsbesøk i året	40 %	60 %
Ettervern/ over 18 år med tiltak	3	5
Ressursteam/foreldreveiledning	1	4
Bo- og nærmiljøtiltak	1	1
Saker til fylkesnemnda, omsorgsovertakelse	2	1
Saker til fylkesnemnda, krav om tilbakeføring	2	2

Barnevernstatistikk Steigen 2019

Tabellen viser at antall barn som Steigen kommune har overtatt omsorgen på holder seg stabilt de to siste årene. Dette er et høyt tall sammenlignet med andre kommuner. «Oppfølging fosterhjem» gjelder fosterhjem for barn som Steigen kommune har omsorg for. Her er det ingen avvik på antall oppfølgingsbesøk. «Tilsyn i fosterhjem» gjelder 10 barn som Steigen kommune har tilsynsansvar for, ved at de bor i fosterhjem i Steigen. 7 av disse barna er plassert av andre kommuner.

Disse 10 barna skal ha 4 tilsynsbesøk i året. Dette ble gjennomført for 6 barn, for de øvrige 4 barna ble det gjennomført tre besøk.

Oppvekst

Enhet	Antall barn/elever vår 2019	Antall barn/elever høst 2019
Steigenbarnehagen Leines	17 barn	16 barn
Steigenbarnehagen Leinesfjord	35 barn	30 barn
Steigenbarnehagen Engeløy	37 barn	39 barn
Steigenbarnehage Nordfold	35 barn	28 barn
Steigenbarnehagen totalt	124 barn	113 barn
Steigenskolene Leines	24 elever	21 elever
Steigenskolene Leinesfjord	150 elever	134 elever
Steigenskolene Laskestad	55 elever	66 elever
Steigenskolene Nordfold	46 elever	54 elever
Steigenskolene totalt	275 elever	275 elever
Voksenopplæringen	32 elever	28 elever

	Årsverk vår 2019	Årsverk høst 2019
Steigenbarnehagen	37 årsverk	35 årsverk
Steigenskolene	53,8 årsverk	53,8 årsverk
Voksenopplæringen	5,2 årsverk	4,2 årsverk

Kulturskolene

Antall elever vår 2019

Sum elevplasser	147 plasser	Sum venteliste plasser	43 plasser
Sum elever	116 elever	Sum venteliste elever	42 elever
Antall undervisning timer	1652 timer	Antall direksjon/Instruksjon timer	589 timer
Samlet stilling	3,80 % årsstilling		

Antall elever høst 2018

Sum elevplasser	125 plasser	Sum venteliste plasser	47 plasser
Sum elever	110 elever	Sum venteliste elever	44 elever
Antall undervisning timer	1555 timer	Antall direksjon/Instruksjon timer	674 timer
Samlet stilling	3,79 % årsstilling		

Kompetanse

Steigenbarnehagen:

Det er et mål for Steigenbarnehagen å få tilstrekkelig antall pedagoger i barnehagen slik at kommunen kan nå det lovpålagte antall pedagoger som er i samsvar med kommunen sine vedtekter. For 2019 er seks pedagogiske lederstillinger besatt av personale uten godkjent utdanning. Dette er en utfordring vi tar med oss videre inn i framtiden.

Satsning på tidlig innsats skal være i fokus årene som kommer. For barnehagene sin del er der behov for pedagogisk og spesialpedagogisk kompetanse for å kunne utøve god og målrettet tidlig innsats.

Steigenskolene:

I Steigenskolene er der mange lærere med god kompetanse. Andelen tilsatte ufaglærte lærere i Steigenskolene er i dag på 8,7 %. Skoleåret 18/19 var andelen tilsatte ufaglærte på 18,5 %. Rekrutteringstiltakene Steigen kommune iverksatte må derfor sies å ha vært vellykket. Et langsiktig mål er at alle pedagogisk tilsatte skal ha godkjent utdanning.

De nye kompetansekravene til lærere som trer i kraft i 2025 krever at lærere i barneskolen skal ha minst 30 studiepoeng i fagene norsk, matematikk og engelsk. Kravet i ungdomsskolen er at lærere skal ha minst 60 studiepoeng i disse fagene, og 30 studiepoeng i øvrige fag. Disse nye kravene krever at vi hvert år må tilby noen lærere videreutdanning. Utdanningsdirektoratet tilbyr gode vilkår for slik utdanning, og kommunen må yte sin egenandel. Lærere som tar denne videreutdanningen får redusert undervisningsdel mens de er under utdanning, noe som er veldig bra for de som tar videreutdanning, men som også blir en utfordring for bemanningssituasjonen i skolen.

Ved oppstart skoleåret 20/21 skal skolene ta i bruk nytt læreplanverk for grunnskolen, Kunnskapsløftet 2020. Formålet med fagfornyelsen er at det elevene skal lære er relevant og framtidsrettet. Læreplanene skal gjøre elevene bedre i stand til å møte og finne løsninger på dagens og framtidens utfordringer. Dybdelæring, kritisk tenkning, etisk bevissthet, refleksjon og kreativitet er noen viktige stikkord.

Fagfornyelsen skal bidra til et verdiløft for skolen. Det er blitt lagt vekt på å se på sammenhengen mellom formålsparagrafen, overordnet del og læreplan for fag. Tre nye tverrfaglige temaer skal inn i skolen: Folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap, og bærekraftig utvikling.

Oppvekstsektoren i Steigen kommune har utviklings- og forbedringspotensial i forhold til bruk av IKT og digitale verktøy.

Steigen kommune mangler et planverk for digitalisering i skolen. Dette vanskeliggjør å sørge for at skolen har gode digitale systemer, infrastruktur og prosesser for pedagogiske og administrative oppgaver. Publikasjonen «Framtid, fornyelse og digitalisering» (2017) fra Kunnskapsdepartementet beskriver digitaliseringsstrategien for grunnopplæringen 2017-2021. Det fremgår blant annet at lærernes digitale kompetanse omfatter både å møte Kunnskapsløftet sine krav om digitale ferdigheter som grunnleggende ferdighet, samt å sikre at elevene når de ulike kompetansemålene i læreplanene.

Hovedmålet for strategien er at:

- Elevene skal ha digitale ferdigheter som gjør dem i stand til å oppleve livsmestring og lykkes i videre utdanning, arbeid og samfunnsliv.
- IKT skal utnyttes godt i organiseringen og gjennomføringen av opplæringen for å øke elevenes læringsutbytte.

I dette arbeidet skal kommunen og fylkeskommune legge rammer for god utnyttelse av IKT i både pedagogisk og administrativt arbeid, med eleven sin læring i fokus. Skoleledelsen skal igjen støtte opp under lærernes pedagogiske arbeid med IKT gjennom kompetanse- og organisasjonsutvikling. Læreren skal lede klassen sitt læringsarbeid og være trygg i valg av læremidler og ressurser som bidrar til klassen og eleven sin læring. Eleven skal tilegne seg gode digitale ferdigheter og dømmekraft gjennom opplæringen og lære å utnytte digitale læremidler kreativt og skapende.

Dette skoleåret har Steigenskolen tatt i bruk LMS-systemet (Learning Management System) Skooler. Dette er et system som bygger på plattformen O-365 til Microsoft. Øvrige kommuner tilknyttet RKK-Salten er også bruker av systemet. Innføringen av systemet har bydd på utfordringer og Steigenskolen har ennå en vei å gå før Skooler er implementert i den daglige driften.

Voksenopplæringen har i dag lærere med faglig god kompetanse. Det er en utfordring at alle lærerne er seniorer.

Spesialundervisning

Ved utgangen av 2019 hadde 6,7 % av elevene på barnetrinnet vedtak om spesialundervisning (SU). 6,1 % av elevene på ungdomstrinnet hadde vedtak på SU. Steigenskolen sett under ett er andel elever med vedtak om SU på 6,5 %.

Steigen kommune har mange fosterhjemsplasserte elever i andre kommuner. Tar vi med disse elevene i regnestykket er andelen elever med vedtak om SU fra Steigen kommune 9,5 %.

Fig.1 Liland og Åsjord – PPT indre Salten: Illustrasjon over tilretteleggingsbehov til norske elever i grunnskolen.

Figuren illustrerer på en god måte utfordringer Steigenskolen står ovenfor i forhold til sammenhengen mellom spesialundervisning og tilpasset opplæring. For å redusere omfang av spesialundervisning er det hensiktsmessig å sette inn tiltak på nivå 2 i pyramiden. Om tilpasset opplæring sier opplæringsloven § 1-3 følgende: «**Opplæringen skal tilpasses evnene og**

forutsetningene til den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lærekandidaten». Slik situasjonen er per i dag lykkes Steigens skolen i for liten grad å tilpasse opplæringen til elever på nivå 2 i pyramiden. Dette har sammenheng med at skolelederne har lite handlingsrom til å iverksette nødvendige tiltak for å gi tilpasset opplæring. Oppvekst advarer mot å bortprioritere midler rettet mot tilpasset opplæring og tidlig innsats. Resultat kan da fort bli at elever ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen og dermed kvalifiserer til spesialpedagogisk hjelp etter opplæringsloven § 5.1. **«Elever som ikke har eller kan få tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen, har rett til spesialundervisning.»**

Styrking av skolen sin verktøykasse (fig.1 nivå 2) vil derfor ha fokus i tiden framover. Ved å bruke ressurser på tilpasset opplæring vil behovet for SU senere i skoleløpet bli mindre.

Barne- og ungdomsarbeid

Barne- og ungdomsarbeider er 60 % stilling. 20 % av stillingen er knyttet opp mot ungdomsklubben Skippy, 20 % er knyttet opp mot Steigen ungdomsråd og resterende 20 % er knyttet opp mot forebyggende arbeid.

Økonomiske forhold

Kostratall 2019:

Nøkkeltall	Steigen	Kostragruppe 03	Differanse Steigen – kostragr. 3
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år	Kr. 180.853,-	Kr. 182.228,-	Kr. – 1.375,-
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) per innbygger 6 – 15 år	Kr. 179.744,-	Kr. 159.608,-	Kr. 20.166,-

Steigen kommune bruker 1.375,- kroner mindre per innbygger mellom 1 – 5 år sammenlignet med andre kommuner i samme kostragruppe.

Steigen kommune bruker 20.166,- kroner mer per innbygger mellom 6 – 15 år sammenlignet med andre kommuner i samme kostragruppe. Skoleskyss utgjør i gjennomsnitt 6.700,- kroner per elev i grunnskolen.

Ansvarsgruppe 2001

200 Administrasjon

Budsjettet med lærling som sluttet. Derfor underforbruk på lønn

210 Felles grunnskole og barnehage

Fosterhjemsplasserte barn fra Steigen, bosatt i andre kommuner, med vedtak om SU har medført utgifter utover budsjetttramme.

251 Bibliotek

Regnskap i balanse

255/258 Ungdomsklubb/miljøarbeider

Disse ansvarene sees under ett – regnskap i balanse.

Ansvarsgruppe 2002

Grunnskolene og voksenopplæringen har mindreforbruk i forhold til budsjett. Dette skyldes i hovedsak at ansvarene i stor grad har slått sammen grupper for å unngå innleie av vikar ved sykdom som gir rett til refusjon fra NAV.

Kulturskolen har balanse i regnskapet.

Ansvarsgruppe 2003

270 Steigenbarnehagen Engeløy

Merforbruk skyldes merforbruk av vikar og overtid i forbindelse med ferieavvikling og sykefravær.

271 Steigenbarnehagen Nordfold

Merforbruket skyldes at bemanning ble økt på vårhalvåret på grunn av økt barnetall samt sakkyndig vurdering fra PPT med påfølgende vedtak etter barnehageloven § 19A

272 Steigenbarnehagen Leinesfjord

Merforbruk skyldes svikt i foreldrebetaling i forhold til budsjett.

273 Steigenbarnehagen Leines

Merforbruk skyldes utgifter knyttet til lønn samt mindre inntekter enn budsjettet.

Merforbruk på ansvar 2003 var i 2019 på 1.140.000,- kr. Dette har flere årsaker. Vi fikk flere barn inn på vårhalvåret slik at bemanningen måtte økes jmf. bemanningsnormen. I tillegg fikk vi sakkyndige vurderinger som tilrødde spesialpedagogisk hjelp.

I 2019 fikk Steigenbarnehagen reduserte inntekter. Dette skyldes i hovedsak en ordning som kommunene er pålagt av myndighetene. Ordningen gir husholdninger som per 1. januar 2020 hadde samlet inntekt mindre enn 548.500,- kr. rett til reduksjon i foreldrebetalingen. 1/3 av barnehagebarna i Steigen kom inn under denne ordninga, noe som medførte samla reduksjon i foreldrebetaling inn til Steigen kommune med 390.000, kr.

Helse og omsorg

Helse og omsorgssektoren omfatter tjenesteområder av ulike størrelser.

Tjenestene er samlokaliserte på Steigentunet i Leinesfjord.

Pleie- og omsorgsdelen består av institusjonsomsorg (funksjon 253): en avdeling med 16 plasser for langtidsopphold, en avdeling med 8 plasser for personer med demens i skjermet avdeling, en avdeling for korttidsopphold/avlastning inkludert en lindrende seng og en seng for heldøgns øyeblikkelig hjelp.

Omsorg utenfor institusjon (funksjon 254): de som bor i egne private hjem, Mølmoa og Toppen eldresenter, og omsorgsboligene i tredje etasje på Steigentunet.

Institusjonsomsorgen har fra og med mai 2018 redusert antall plasser for langtidsopphold i institusjon. Det meldes tilbake fra avdelingene, at det er for få plasser til å få god rulling på avlastningsopphold, korttidsopphold og langtidsopphold. Det har i alle år vært brukt plasser ved korttidsavdelingen, for pasienter som er innvilget langtidsopphold. Slik har det også vært i 2019, og det topper seg noen ganger i løpet av året. Det er likevel et godt arbeid med å kartlegge og utrede hvilke tilbud den enkelte tjenestemottaker skal ha, og det er alltid fokus på å ha god flyt i tjenestene. Tilbud skal settes inn så langt ned i omsorgstrappa som mulig, og det blir gjort. Det er også til tider utfordringer med å ha nok folk på jobb, og det har vært bruk av vikarbyrå for å avhjelpe i de mest kritiske periodene. Det er også etablert nattevakt i hjemmesykepleien, og det meldes at det fort vil bli økt behov der, både på grunn av faste oppdrag, men også på grunn av lange reiseavstander i en vidstrakt kommune. Nattevaktene samarbeider om gjøremål inne på Steigentunet når det ikke er utkjøring.

Helsetjenesten består av Helsestasjon (311), Jordmortjenesten (312), Fysioterapitjenesten (313), Barnevern (314), Psykisk helse (315), Legetjeneste (316), Familiesenteret (319), Steigentunet stab (330); herunder merkantil ressurs og Tildelingskontor, Kjøkken og kafedrift (337), Dagavdeling (338), Steigentunet drift (342).

Avviket mellom budsjett og regnskap for kapittel 3 - Helse og omsorgssektoren i 2019, skyldes i hovedsak økte lønnsutgifter og faste tillegg, bruk av ekstrahjelp og overtid, og kjøp av vikarer fra byrå. I hjemmetjenesten har det vært økte utgifter på leiebiler, fordi det har blitt merkostnader på grunn av økt kjørelengde utover avtalt bruk. Det er beregnet for lav egenbetaling ved dagaktivitetstilbudet, og der er det transportutgifter som i hovedsak utgjør merforbruket.

Transportutgiftene er ikke medregnet i egenbetalingen, og det er bestemt fra nasjonalt hold at det ikke kan kreves. Det er brukt flere liggedøgn på sykehus enn budsjettet, og det er ekstra edb-utgifter på Steigentunet. Når det gjelder edb-utgifter og kapasitet på data/nettverk, er det nødvendig å få en samlet oversikt og utbedring for hele Steigentunet, og få økt kapasitet.

Det er utfordringer med å ha nok folk i stillingene som er hovedutfordringen i pleie- og omsorgssektoren. Helger må dekkes opp, og det er gjort tiltak for å begrense avvik i løpet av året: fagutdannet personell inngår avtaler om å jobbe ekstra helger, og dermed unngår vi altfor mange småstillinger på helg. Det er egen godtgjørelse for dette, og det skal begrense behovet for innleie fra vikarbyrå. Dette avhjelper noe, men på grunn av stort sykefravær blir det vikarbehov i deler av tjenesten likevel. Det er ikke kapasitet i helse- og omsorg alene om å sette inn store tiltak for å få ned sykefraværet. Det er satt i gang tiltak fra personalavdelingen.

Det er gjort gjennomgang i hjemmetjenesten for å effektivisere jobblister og rydde i oppdrag, slik at

det blir minst mulig uhensiktsmessig kjøring. Dagaktivitetstilbudet er veldig bra, og her ble satsene for egenbetaling innført. Satsene må økes i kommende år, fordi de er for lavt beregnet. Det er stor etterspørsel etter dette tilbudet, som bidrar til å forsinke behovet for opphold i institusjon. Noen ekstraavgifter skyldes ytre forhold, og er situasjonsbestemt: overtid og ekstravakter blir satt inn når det er nødvendig for å opprettholde forsvarlig drift. Det skjer at brannvarslingsanlegget ikke er i orden, og ekstra pleiere må settes inn for å gå brannrunder. Det hender nettverket ligger nede, og at det må leies inn folk for å kjøre runder for å se til brukere der teknologien ligger nede (hjemmealarmer). Telefonene og dekningen der, skaper også utrygghet og frustrasjon for ansatte, og flere ganger må ansatte bruke private telefoner. Det koster nødvendigvis ikke noe ekstra, men skaper slitasje for de som er på jobb. Når det blir behov for ekstra ressurser for alvorlig syke pasienter, blir dette satt inn. Disse nevnte utgiftene ligger det ikke inne buffere for i budsjettet. Det er for øvrig meldt avvik fortløpende på det som kan ordnes for å stoppe ekstra utgifter/hindre inntjening, og det er ofte kapasitetsproblemer som gjør at forhold ikke kan rettes opp fortløpende.

Nord-Salten legevakt (317) opphørte fra 31.12 2019, og legevakten er tilbake i Steigen i sin helhet fra 01.01.2020. Lokalene for legevakten er på legesenteret på Steigentunet (316). I forbindelse med tilbakeføringen av legevakten vil det bli opprettet en fastlegehjemmel til. Dette er en såkalt ALIS-stilling, allmennlege i spesialisering. Det blir da fire fastlegehjemler (inkludert 0,4 årsverk er andel for kommuneoverlege) og to stillinger for turnusleger. Det blir totalt 6 leger som deler på legevakt etter nyttår.

Det er gledelig at det er en student i gang med etterutdanning som jordmor (312). Oppstart på studiet er fra januar 2020, og forløpet er to år.

Også 2019 har vært krevende for hele helse- og omsorgssektoren. I de fleste tjenestene var året preget av utfordringer på IT-siden. Utfordringene er ikke løst ved utgangen av året, men på noen områder er det bedring mot året før. Fagprogram og journalsystem er til tider nede, det er utfordringer med mobildekning for alarmsystemene for hjemmeboende, og det følges nøye med på eventuelle brudd. Det er også kontakt med leverandører via IT-avdelingen. Det sier seg selv at dette er en stor belastning for de ansatte i alle tjenestene som er berørte. Det er meldt avvik og utøvd et stort press på leverandøren ATEA, uten at dette har gitt tilfredsstillende forbedringer. Det er likevel bedring mot året før. De ansatte fortjener ros for at de holder fokuset på arbeidet og at de holder ut i en langvarig usikker situasjon. Fra vår egen IT-avdeling opplever vi god service.

Bygging av ti nye omsorgsboliger er påbegynt, og går som planlagt under ledelse av PUD, i samarbeid med fagpersoner fra pleie- og omsorgssektoren.

Det er stilt spørsmål ved bemanningen ved disse boligene. De som flytter dit kommer under kategorien «hjemmeboende», og vil få tjenester etter enkeltvedtak, og hjelp fra hjemmetjenestene (hjemmesykepleien og hjemmehjelp i hovedsak).

Steigen kommune har hatt en dobling mot året før, av liggedøgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter i 2019. Det skyldes flere forhold, og kan ikke tilskrives reduksjon av institusjonsplasser alene. Det var i tidsrommet oktober 2019 til januar 2020 mest trykk på behov for korttidsplasser, og også da to rom ble midlertidig åpnet. Hadde ikke dette blitt gjort hadde vi nok hatt betydelig større antall for disse fire månedene (92).

Det er aldri en ønsket situasjon at pasienter må vente på å komme tilbake til Steigen når de er innlagt på sykehuset, men noen ganger er det den beste og mest forsvarlige løsningen. Slutten av året var

helt spesiell, da det ble et sammenfall av sprengte sykehusavdelinger, alvorlig syke pasienter, liten kapasitet på både korttids- og langtidsavdelingen på Steigentunet. (2019-tallet i tabellen nedenfor er ikke helt endelig, da kommunen har klaget på noen av disse døgnene, og klagene er ikke avgjort hos helseforetaket enda.)

år	antall døgn
2017	21
2018	48
2019	114

Det er etablert samarbeid med KUN, for å gjennomføre en evaluering av omleggingen i Pleie- og omsorg. Første møtet var gjennomført på slutten av året, og blir fulgt opp etter nyttår. Evalueringen har vært etterspurt lenge, og er planlagt ferdig til sommeren 2020.

Dagaktivitetstilbudet for hjemmeboende har i løpet av 2019 hatt god utvikling. Tilbudet er populært og etterspurt, og det kan bli behov for å øke kapasiteten. Tilbudet er lokalisert til Steigentunet. Tilskuddsordningen fra Helsedirektoratet ble avsluttet etter 2019. Det kan bli aktuelt å øke egenbetalingen, men det er så langt det lar seg gjøre, lagt på billigste nivå.

Det er under planlegging å gi pasienter ved institusjonen for øvrig, et aktivitetstilbud som er tilpasset den gruppen. Det har vært etterspurt fra blant annet kommunestyret og eldrerådet, at dette skal ivaretas på en god måte.

Her venter institusjonen på at kontoret til hjemmesykepleien skal flyttes ned til første etasje på Steigentunet. Dette er ikke gjennomført.

Det ble gjennomført tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern ved institusjonen i mars 2019. Her ble det avvik på vedlikehold, og det gjelder blant annet vannlekkasjer, manglende listverk langs gulv, og temperaturstyring på pasientrom og bad. Det foreligger egen rapport etter tilsynet, og frister for at forholdene skal utbedres. Steigentunet er hjemmet for mange, og det er selvsagt i alles interesse at det er både godt og helsefremmende å bo der.

Samlet for hele helse- og omsorgssektoren, har det vært fokus på å tilføre struktur og gode rutiner for samarbeid gjennom hele 2019. En slik type innsats trenger tid på å etablere seg i organisasjonen, og det er avhengig av stabilitet. Som det ble beskrevet innledningsvis, forstyrres arbeidsroen fortsatt av utfordringer på IT-siden, og tempoet i tjenesteområdet er avhengig av at andre tjenester i kommunen fungerer godt. Helse- pleie og omsorg må alltid ta de oppgave som kommer når det gjelder å yte nødvendig og forsvarlig helsehjelp, og det kan ikke fravikes. Helse- og omsorgsleder har stor tro på at tjenestene skal fortsette å videreutvikle seg i positiv retning til det beste for innbyggerne i kommunen, og takker alle ansatte for god innsats, hver på sitt område.

Plan, utvikling og drift (PUD)

Avdelingen holder og har hatt god stabilitet og produksjon innenfor de gitte rammer.

Avdelingens tjenesteproduksjon kan deles inn i de tre hovedområdene administrasjon/forvaltning, uteseksjonen og renhold.

Det har ikke vært gjort vesentlige endringer i stillingsandeler på PUD i 2019 utover det som fremgår av budsjett. Uteseksjonen (8 årsverk) hadde en stilling stående vakant i påvente avklaring avtale om minimumskjøp av vann til lakseslakteriet i Bogen, stillingen ble lyst ut på slutten av året etter at slik avtale ble inngått (ikke besatt p.t. Vil bli lyst ut på nytt). I tillegg er en stillingsressurs økt med 30 % i forbindelse med tilretteleggingskompensasjon. Renhold (9,66-årsverk) har også i år hatt en del utfordringer med langtidssykemeldinger som har blitt handtert med vikarer. Innenfor administrasjon/forvaltning (8,7 årsverk) har det vært en nyansettelse som erstatter tidligere tilsvarende funksjon. Det har vært innvilget 10 % permisjon til en av stillingene.

Uteseksjonen og Renhold tar seg primært av driften av kommunens eiendomsmasse. I tillegg utfører uteseksjonen drift og vedlikehold på våre vann- og avløpsanlegg, samt enklere driftsoppgaver på vei. Innenfor administrasjon/forvaltning har vi et bredt spekter av fagområder der det utføres mange drifts- og forvaltningsoppgaver og myndighetsutøvelse. I tillegg er avdelingen ansvarlig for gjennomføring av det meste av kommunens investeringsprosjekter innenfor bygg og anlegg.

Driftsmessig hovedutfordring

Eiendomsdriften har gjennom året hatt en krevende situasjon der det stort sett må prioriteres mellom akutte skader/hendelser av kritisk art som må utbedres. Bygningsmassen bærer preg av stramme budsjetter over lang tid og vedlikeholdsetterslepet er betydelig. Dersom det ikke tas radikale grep enten gjennom å sanere/avhende bygningsmasse eller at budsjetttrammene økes, vil denne situasjonen øke for hvert år som går.

Vi ser klare tegn på at vi ikke får gjennomført fornuftige tiltak som over tid ville bidratt til mer effektiv drift, f.eks. energibesparende tiltak, forebygging av større (og kostbare) skader, kunne tilby rasjonelle og effektive arealer for de tjenester som skal utøves for å nevne noen.

Et fast hovedpunkt de senere år er vår plikt til å påpeke at:

- For våre utleieboliger er vedlikeholdsbudsjettet på ca 40 % av normtall for boliger.
- For Steigentunet er vedlikeholdsbudsjettet på ca 30 % av normtall for vedlikehold av den type bygg.
- For våre formålsbygg (skolene, barnehagene og rådhuset) er vedlikeholdsbudsjettet på kun 5 % av det det skulle vært om vi legger normtall for vedlikehold av slike bygg til grunn.

Dette betyr at vi over tid forbruker vår bygningsmasse.

Vi fikk i løpet av de første månedene av året delvis store skader på infrastruktur grunnet uvær. Lekter i Dyping og moloen i Langnesvika. Beslutning om utbedring av disse ble foretatt raskt og anleggene er nå satt i stand igjen.

Vi ser at vår kapasitet til å følge opp og gjennomføre større investeringsprosjekter er begrenset og måtte gjennom året prioritere hvilke av de vedtatte prosjekt som kunne igangsettes eller ikke.

Denne utfordringen ser ut til å bli langvarig, da det er vedtatt mange større investeringsprosjekt som skal gjennomføres.

Skoleelva gikk tørr i Nordfold og vi fikk en langvarig situasjon med klorbehandling og kokevarsel på vann fra reservekilden. Vi har hatt utfordringer med å levere god nok kvalitet på vannet til Bogen (slakteriet) periodevis gjennom året. Dette skyldes høyt vannforbruk (peak) på slakteriet, samt utfordring med gammelt ledningsnett på Engeløya (lekkasjer). Utfordringene antas løst gjennom de gjenstående investeringene som fremgår av økonomiplanen. Det er i den sammenheng gjort forbehold om at det det gjøres nødvendig avklaringer om forpliktelser med Cermaq før oppstart.

Nye tilsyn og avvik i 2019:

Type tilsyn / Bygg	Antall avvik	Antall lukket	Plan for lukking
Brann			
Rådhuset	4	1	1 avvik innen 31.12.2020, 2 avvik innen 31.12.2021 (ikke godkjent plan).
Engeløy barnehage	1-2		Avventer endelig rapport.
EL-tilsyn			
Rådhuset	4		Ikke avklart plan for utbedring
HMTS			
Steigentunet	2	1	Ikke avklart plan for utbedring siste avvik
Engeløy barnehage	4	Del av 1	Akseptert plan resten innen 1.juni 2020

Økonomiske hovedpunkter

Ser vi på PUDs driftsbudsjett for alle ansvarsområder under ett ligger forbruket på 99,16 % av driftsrammen. I følge delegeringsreglementet kan midlene omfordeles innenfor det enkelte av PUDs tre kapitler (kap 4-6).

Kap. 4. Eiendomsdrift

Det ble rapportert i andre tertialrapport at vi lå vesentlig over kostnadene til strøm. Det er ikke forbruket i seg selv som har vært utslagsgivende, men en underbudsjettering av hva som ble faktisk strømpris. Ved årsslutt ble overforbruket i størrelsesorden 0,6 millioner kroner. I tillegg ble det et merforbruk på ca 0,4 millioner kroner på vedlikeholdspostene. I sum hadde vi et overforbruk på ca 1 millioner kroner på kapitlet. Det er lagt inn en noe høyere strømpris i budsjettet for 2020. En stor del av det samlede merforbruket på vedlikeholdspostene skyldes manglende sluttutbetaling på ca kr 250.000,- i forsikrings sak. For øvrig hadde vi et betydelig merforbruk på vedlikehold skoler og barnehager i forhold til budsjett som til dels ble kompensert med mindre vedlikehold på kommunale boliger.

Kap. 5. Teknisk drift

I sum hadde vi et underforbruk på kapitlet på ca 1,5 millioner kroner. Det tilsvarer omtrent det vi hadde i vakanser (ledig stilling som ble utlyst på høsten, samt langtidssykefravær). Går vi nærmere inn i driftsbudsjettet på veivedlikehold kommunale veier ser vi en overskridelse på ca 0,6 millioner kroner her. På selvkostområdene er det bokført inn tidligere fondsavsetninger for å dekke opp for underskudd på drifta (slamtømming) og på vannverksområdet er økte inntekter bokført opp i mot tidligere års underskudd.

Kap. 6. Forvaltning

Innenfor drifta av PUD forvaltning hadde vi et merforbruk på ca 0,3 millioner kroner som i hovedsak skyldes vesentlig lavere gebyrinntekter på oppmåling og byggesak.

Investeringer bygg- og eiendomsdrift:

Det har i 2019 vært mange pågående investeringsprosjekt og vi vil under kort gå gjennom status for det enkelte.

134 EI-bilparkering

Prosjektet er (administrativt) utsatt for å koordinere det med utbygging av omsorgsboligene.

152 Brannverntiltak Rådhuset

Prosjektet er ikke igangsatt. Utredet mulighet for et enkelt brannvarslingsanlegg for å holde rammen. Prosjektet skal løse et avvik fra Salten Brann IKS, signaler derfra tyder på at vi må gå for et fullverdig brannvarslingsanlegg.

207 Renovering toalett Sentralskolen

Prosjekt påbegynt. Toalettene på barnetrinnet ble ferdigstilt i 2019, prosjektet pågår og slutføres starten 2020.

212 SD-anlegg Sentralskolen

Prosjekt gjennomført.

213 Oljekjel Nordfold skole

Prosjektet ikke igangsatt. Er lagt ut på anbud tidlig vinter 2020.

271 Engeløy barnehage

Gjennomført mulighetsstudie. Kommunestyret vedtok anbefalt løsning videre. Vi avventer nå kulturminnefaglig utredning. Budsjettramme økt i budsjettvedtak for kommunens budsjett 2020.

300 Kjølerom Steigentunet

Prosjektet er gjennomført. Overskridelsen skyldes tilleggsbestilling av nødvendig SD-anlegg.

302 Ombygging legekantor Steigentunet

Prosjektet igangsatt og delvis ferdigstilt før jul, noe sluttarbeid pågår utover våren 2020.

353 Brannvern Steigentunet

Prosjekt ferdigstilt.

354 Ombygg kontor til hjemmetjenesten Steigentunet

Ikke igangsatt av kapasitetsgrunner kombinert med manglende tilbud fra entreprenør.

355 Omsorgsboliger

Vedtatt igangsatt bygging. Fysisk igangsatt februar 2020.

372 Tannklinikk ombygging

Prosjektet ferdigstilt tidligere år, overført til 2019 for eventuell oppfølging avvik/reklamasjon.

408 Ansatte boliger

Prosjektet ferdigstilt tidligere år, overført til 2019 for eventuell oppfølging avvik/reklamasjon.

610 Lekter Dyping

Prosjekt ferdigstilt.

Investeringer vei, vann og avløp:

411 Langnesvika

Prosjektet ferdigstilt.

521 Vannverk Nord-Steigen

Prosjektet er ferdigstilt.

534 Engeløy – Bogen vannverk

Prosjektet er ferdigstilt.

701 Kirkegård Leinesfjord

Prosjektet er ferdigstilt. Overskridelsen knytter seg til at det ble anlagt en parkeringsplass i forlengelse av prosjektet.

702 Parkering Frumoa

Prosjektet ikke igangsatt i 2019.

605 Skiltplan

Det har vært lite fremdrift i prosjektet. Vi har avventet tilbakemelding/godkjenning fra Statens vegvesen. Derfra har ikke denne oppgaven vært prioritert i 2019. Så snart vi får nødvendig tilbakemelding vil vi ta prosjektet videre.

PUD's tjenesteproduksjon innenfor forvaltning og myndighetsutøvelse:

- Arbeid med detaljreguleringsplan Nordskot havn
- Arbeid med detaljreguleringsplan Haug
- Arbeid med detaljreguleringsplan Kleivan eiendomspark
- Det er inntektsført ca. kr 58 000,- i plansaksbehandlingsgebyrer.
- Saksbehandling akvakultursaker og andre saker i kystsonen, bla. areal- og biomasse-økning Svartfjell, Anevik, Oksøy, Martnesvika og ny akvakulturlokalitet Mulen i Nordfoldfjorden
- Utarbeidet Plan for idrett og fysisk aktivitet og fremmet den for behandling
- Behandlet dispensasjon, og detaljplan miljø og landskap for Salhuselva kraftverk
- Behandlet en sak om ulovlig brenning av avfall/ulovlig deponering av avfall.
- Behandlet 7 søknader om dispensasjon for motorferdsel i utmark
- Fremmet nye målsettinger for hjorteviltforvaltningen 2019-2021 for behandling
- Behandlet en rekke saker innen viltforvaltning. 154 elg ble felt i Steigen i 2019.
- Utarbeidet planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel
- Startet arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel
- Det er registrert 56 oppmålingsaker og/eller forretninger over eksisterende matrikkelenhet.
- Det ble utstedt 30 matrikkelbrev. Gebyrinntektene for oppmåling i 2019 ca. kr 484 000,-
- Det er behandlet 53 byggesaker, 46 ferdigattester, 8 utslippstillatelser og 14 dispensasjoner.
- Det er gitt tillatelse til seks nye bolighus og tre nye flermannsboliger. Dette tilsvarer 32 boenheter.
- I 2019 er det inntektsført ca. kr 524 000,- i byggesaksgebyrer.
- Konesjon: 15 søknader om konsesjon er behandlet i Steigen.
- Omdisponerings av jordbruksareal: 2 søknader behandlet etter jordloven § 9. Omdisponert 0,8 dekar.
- To søknader om nydyrkning behandlet, omfang 58 da (grunn myr/myr). Innvilget.
- 11 søknader om tilskudd til grøfting med til sammen ca. kr 251 000,-.
- En søknad om tilskudd til driftsutbygging til lausdrift for melkeproduksjon fra BU-midler til tradisjonelt landbruk 2019. Innovasjon Norge innvilget 2 millioner kroner i tilskudd, kostnadsberegnet til 25,3 millioner kroner.
- Tilskuddsrammen for UKL-Engeløya i 2019 var på 1 millioner kroner. Beløpet er låst i budsjett for ulike tiltak som skal gjennomføres i løpet av 2-3 år.
- Det er utbetalt til sammen 25,6 millioner kroner i produksjonstilskudd og tilskudd til ferie- og fritidsavløysing. Fordelt på 69 søkere.
- Avdelingen leverer i henhold til vertskommunesamarbeid med Hamarøy og Tysfjord kommune felles landbruksforvaltning for disse tre kommunene. Vertskommunesamarbeidet reforhandlet med Nye Hamarøy kommune.
- En søknad tilskudd til bedriftsutvikling kr 84 000,- til Innovasjon Norge
- En søknad tilskudd til investering, tilleggsnæring ca. kr 339 000,- til Innovasjon Norge
- 6 Søknader tilskudd til sykdomsavløsing. Total utbetalt ca. kr 73 000,-.
- Nord Salten kommunene fikk 1,1 millioner kroner i stimuleringstilskudd til veterinære tjenester, en betydelig økning fra foregående år. Stimuleringstilskuddet overføres direkte til de aktuelle veterinærene.

NAV Steigen

Nav Steigens virksomhet skal utføres i tråd med **Navs overordnede målsetting**:

1. Flere i arbeid og aktivitet, færre på stønad
2. Enklere for brukerne og bedre tilpasset brukerens behov.
3. En helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning og ut fra Nav sine verdier om å være: Tydelig, Løsningsdyktig og Til stede.

Økonomi

Utgifter til driften av kontoret finansieres mellom stat og kommune etter en fordelingsnøkkel på 36/64 i 2019
Refusjon av lederlønn fordeles 50/50.

Ansvar 7 Nav Steigen - kommune

Resultat	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Budsjett 2019	AVVIK
	4 349'	6 226'	5 344'	885'
706 Administrativt				
Inntekter	-499 734			
Utgifter	3 253 853			
Resultat	2 754 149	2 225 630	2 414 421	- 188 791
701 Flyktningetjenesten				
Inntekter	-13 160 268			
Utgifter	11 930 969			
Resultat	- 1 229 299	- 486 948	- 493 303	6 355
721 Sosialtjenesten				
Inntekter inkl.	- 344 604			
Utgifter inkl.	3 137 973			
Resultat	2 793 669	4 475 491	3 420 903	1 054 588
710 Prosjekter :				
Rus /Boligsosialt				
Inntekter	-1 000 888			
Utgifter	1 031 545			
Resultat	31 545	12 190	-4 167	16 357

Kommentarer av regnskaps- og budsjettall:

- Administrativt budsjett (ansvar 706) har et mindreforbruk på ca 188 000 som hovedsakelig skyldes lavere lønnsutgifter enn budsjettet.
- Flyktningetjenesten (ansvar 701) har et positivt netto driftsresultat på kr.486 948, som er ca 6 000 mindre overskudd som er budsjettet. Det er inntektsført bruk av fond for å oppnå resultatet i forhold til budsjett, da integreringstilskudd for ny bosetting i desember ikke vil bli utbetalt før i 2020.

- Sosialtjenesten (ansvar 721) har et resultat på kr. 4 475 491 som er et stort merforbruk enn budsjettet 3 420 903. Merforbruket på over 1 mill. skyldes både mer kompliserte og krevende saker som har krevd kjøp av tjenester utenfor kommunen, og avslag på søknad om ekstra skjønnsmidler.
- Det er i ansvar 710 ført utgiftene knyttet til kommunalt rusprosjekt, rustjenestens deltagelse i FACT i Nord-Salten og det boligsosiale prosjektet «Bo bra i Steigen»: Utgiftene er hovedsakelig knyttet til føringer i tilsagnsbrevet som er mottatt fra staten.

Totalt er det et merforbruk i 2019 på Nav Steigen (ansvar 7) på 885 000 i forhold til budsjett som i hovedsak kan forklares ut fra sosialbudsjettet.

Administrasjon

Det har i 2019 vært 12 ansatte fordelt på 10,45 årsverk. Det var 3,5 statlige årsverk inkludert leder, mens det var følgende kommunale stillinger ved Nav Steigen i 2019: Sosialtjenesten 2,45 årsverk. Flyktingetjenesten 2 stillinger, Rustjenesten/ boveiledning 1,3 årsverk og prosjektarbeid 0,7. De ansatte er organisert i oppfølgingsteam der det både følges opp med kommunale og statlige oppgaver. Nav Steigen har ca. 250 personer under oppfølging..

Sosialtjenesten

MOTTAKERE AV ØKONOMISK STØNAD	Antall 2018	Antall 2019
Økonomisk stønad	136	131
Kvalifiseringsprogram	3	4
Introduksjonsstønad	37	27

Det har vært 131 mottakere av økonomisk stønad i 2019

De fleste som mottar økonomisk sosialhjelp suppleres fordi de har lav inntekt, mens noen har økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt over lengre tid.

- 20 personer/husstander har økonomisk forvaltning.
- 28 gjeldsordninger pågår, er under arbeid eller innmeldt.
- 4 personer har vært i KVP (kvalifiseringsprogram)

Kvalifiseringsprogrammet gir gode resultater, og av de som får programmet går de fleste videre enten til arbeid eller skole. Det kvalifiserer. Noen går også over til andre ytelser som for eksempel Arbeidsavklaringspenger da det avdekkes helseproblemer i løpet av programmet.

Endringer i statlige virkemidler får også betydning for utbetaling av sosialhjelp f.eks. innstramming av AAP og kutt i tilleggsstønader.

I forhold til lavinntektsfamilier prioriterer vi aktiviteter og utstyr til barna slik at de kan delta på tilbud som andre barn deltar i. Vi beregner ikke barnetrygd som inntektsgrunnlag for å beregne livsopphold til familien, men det blir med i vurderingen når det gjelder ekstra til barna (f.eks. bursdag ol.) slik at barnetrygden skal komme barna til gode.

Vi følger statens norm for økonomisk sosialhjelp, en sats som indeksreguleres ved årsskifte. For langtidsmottakere som har økonomisk sosialhjelp til hovedinntekt over mer enn 6- 12 måneder vurderes ekstra utbetalinger eller statens SIFO – satser (Statens Institutt for forbruksforskning)

Ungdom prioriteres høyt (18-29 år). Nav følger opp alle ungdommer som vi får melding om før 8 uker er gått, som regel tidligere. Vi har søkt et eget prosjekt som heter «Fremtiden er nå» for å jobbe tettere med de unge.

Ungdom som slutter på videregående følger vi opp i samarbeid med OT (oppfølgingstjenesten i videregående skole).

Nav Steigen legger vekt på å kartlegge årsaken til at folk må ha sosialhjelp og hva som skal til for at de skal komme seg videre. Det er fokus på utdanning, arbeid, aktivitet og evt. gjeld.

Nav Steigen hadde tilsyn i fjor om samhandling med barnevernet i forhold til unge som ettervern av barnevernet (unge over 18 år). Vi fikk ingen merknader.

Utfordringer i sosialtjenesten:

Oppfølging av ungdom. Det kreves koordinert og tett oppfølging på tiltak, utdanning eller arbeid. Mange sliter med psykiske lidelser. Det samarbeides med OT (oppfølgingstjenesten i videregående skole) og karrieresenteret i Salten. Det tverrfaglige samarbeidet i kommunen for barn og unge er viktig for å komme tidligere inn, og være bevisst utfordringer barn som pårørende kan ha.

Boligsosialt arbeid:

Det er i september 2019 vedtatt ny boligsosial handlingsplan. Den er gradvis implementert fra 1. oktober. Bolignemnda er nå samordnet i Steigen i forhold til alle kommunale boliger. Bolignemnda består av representant fra PUD som boligeier, Tildelingskontoret for helse, og koordinator for vanskeligstilte fra Nav.

Nav Steigen har også saksbehandling og veiledning av Husbankens virkemidler som startlån, etablering- og utbedringstilskudd, samt veiledning om bostøtte.

Rustjenesten:

Rustjenesten hadde i 2019 tett oppfølging av 16 personer, samt 6 i FACT Nord-Salten.

Det ble kartlagt 22 brukere med utfordringer knyttet til rus i Brukerplan.

Nav, Hjemmesykepleien, barnevern og Psykisk Helse kartla. Steigen har et snitt på 10,2 brukere pr. 1000 innbygger som er kartlagt, snittet er på 8 pr. 1000 i Nordland og 6,5 pr. 1000 i Norge (2017). I Brukerplan scorer 50% av de kartlagte brukerne rødt på samlet levekårsindeks, noe som betyr at halvparten har alvorlig funksjonssvikt på flere av de 8 levekårsområdene som blir scoret (Bosituasjon, meningsfull aktivitet, økonomi, fysisk helse, psykisk helse, rusmiddelbruk, sosial fungering og nettverk).

Alkohol er det rusmidlet som flesteparten har et problematisk forhold til av de kartlagte brukerne. Rustjenesten har i 2019 fokusert mye på blant annet meningsfulle aktiviteter. De er derfor glad for å ha fått i gang Treffstedet Kjelleren hver onsdag i samarbeid med Psykisk Helse. I samarbeid med Frivilligsentralen og Strandmoa gård ble det i år laget felles julemiddag på juleaften. Det ble veldig godt tatt i mot. Sponsor betalte alle utgiftene.

Sakene er mer komplekse og sammensatte, noe som vises blant annet gjennom Brukerplan. Utfordringer knyttet til rus går ofte ut over alle områder i livet, og i henhold til nasjonal opptrappingsplan for Rus og Psykiatri har kommunene større ansvar for å gi hjelp der brukerne bor.

Vi har flere personer til rusbehandling innen TSB (Tverrfaglig spesialisert rusbehandling) i 2019 og det har vært prioritert oppfølgingen før, under og etter behandling. Det er også godt samarbeid med kriminalomsorgen i frihet i forbindelse med soning med fotlenke og program mot ruspåvirket kjøring, samt løslatelse fra fengsel.

I henhold til vedtatt handlingsplan for rusarbeid i kommunen er det stort fokus på forebygging av rusrelaterte problemer blant barn og unge, og rustjenesten er tilgjengelig for skolehelsetjenesten. Det er blitt et tettere samarbeid med spesialisthelsetjenesten gjennom prosjektet «FACT i Nord-Salten» som rustjenesten er en del av, og samarbeidet fungerer godt i forhold til de med alvorlige, sammensatte og langvarige lidelser som har behov for koordinert oppfølging fra kommune og spesialisthelsetjenesten.

Utfordringer:

- Flere krevende brukere med sammensatte utfordringer som har behov for langvarige og koordinerte tjenester som krever tett oppfølging – en del av disse er innlemmet i FACT, men ikke alle. Det er et større ansvar lagt til kommunene for oppfølging/behandling.
- Plan for det tverrfaglige forebyggende arbeidet
- Avdekt utfordringer ifht. spilleavhengighet og det ønskes mer kompetanse på dette området.
- Det trengs også kompetanse på traumer, kognitiv terapi

Flyktingetjenesten

Følgende tilflytting til Steigen har skjedd gjennom flyktingetjenesten:

2015	2016	2017	2018	2019
Bosatt 6 personer fra mottak og 3 kvoteflyktninger (FN).	Bosatte 17 personer + 4 voksne og 8 barn på familie-gjenforening.	Bosatt 5 voksne og 2 barn fra mottak, 4 voksne og 2 barn som kvoteflyktninger + 2 voksne og 5 barn på familie-gjenforening.	Ingen bosetting eller familie-gjenforening.	Bosetting av 10 i 2019, 4 voksne og 6 barn. I tillegg kom familiegjenforening med 2 barn.

Flyktingene som er innenfor 5-årsperioden kommer fra Eritrea, Somalia, Sudan, Syria og Kongo.

Antall boliger utleid til flyktninger i 2019 er fordelt slik ved årets slutt:

Hvor	Kommunal	OPS (off/priv), inkl. tilvisning	Privat
Leinesfjord	7	4	7
Nordfold	1	0	4
Bogøy	0	2	1
Engeløy			1
Leines	0	1	3

Introduksjonsprogrammet:

Ved utgangen av 2019 var det 21 deltakere i Introduksjonsprogrammet.

Introduksjonsprogrammet skal være en fulltids jobb som skal forbereder overgang til jobb eller videre utdanning. Introduksjonsprogrammet skal inneholde norskopplæring, samfunnsfag, arbeidspraksis. Det skal være 37,5 ukes time og vanlig ferie. Vi har ikke et godt nok tilbud når det er skolefri/ferie, både i forhold til skyss og aktivitet. Det er sterkt ønske om sommerjobber. Det er innført gode samarbeidsrutiner med voksenopplæringen, karrieresenteret, helsestasjon, psykisk helse og tannlege.

Arbeid og videre utdanning.

Det viktigste for de flyktningene som kommer hit er å få arbeid eller mulighetene til videre utdanning. Vi har et godt samarbeid med flere arbeidsgivere, både i kommunal og privat sektor, for å få arbeidspraksis og arbeidstrening som gir flyktningen innsikt i norsk arbeidsliv, men vi trenger flere arbeidsplasser som tar inn folk på arbeidspraksis. Mange er flinke arbeidsfolk som har jobbet med snekring, muring, maling, transport, kafeer, osv. De er arbeidsvillig og veldig motivert for å jobbe. Bosetting som kommer nå er helst familier der de voksne har vært i arbeid i mange år før de måtte flykte.

Integrering.

For at flyktningene skal bli integrert og kjent med lokalbefolkningen er det viktig at flere innbyggere i kommunen engasjerer seg og blir kjent med flyktningene. Også barna trenger «besteforeldre», enslige unge menn trenger gode kamerater, enslige mødre trenger avlastning, alle trenger venner og gode naboer. Steigen har mange trivelige flyktninger som det er en glede å bli kjent med. Mange har tøffe historier bak seg, men ønsker å se framover.

Utfordring i flyktningetjenesten er:

- Godt samarbeid med arbeidsgivere for å få flyktningene ut i arbeid, både gjennom arbeidspraksis og ordinært arbeid.
- Det trengs flere Steigværing som vil være fadder, venner eller besteforeldre for barn, familier og enslige. Det gjøres et godt arbeid i flere lokalsamfunn.

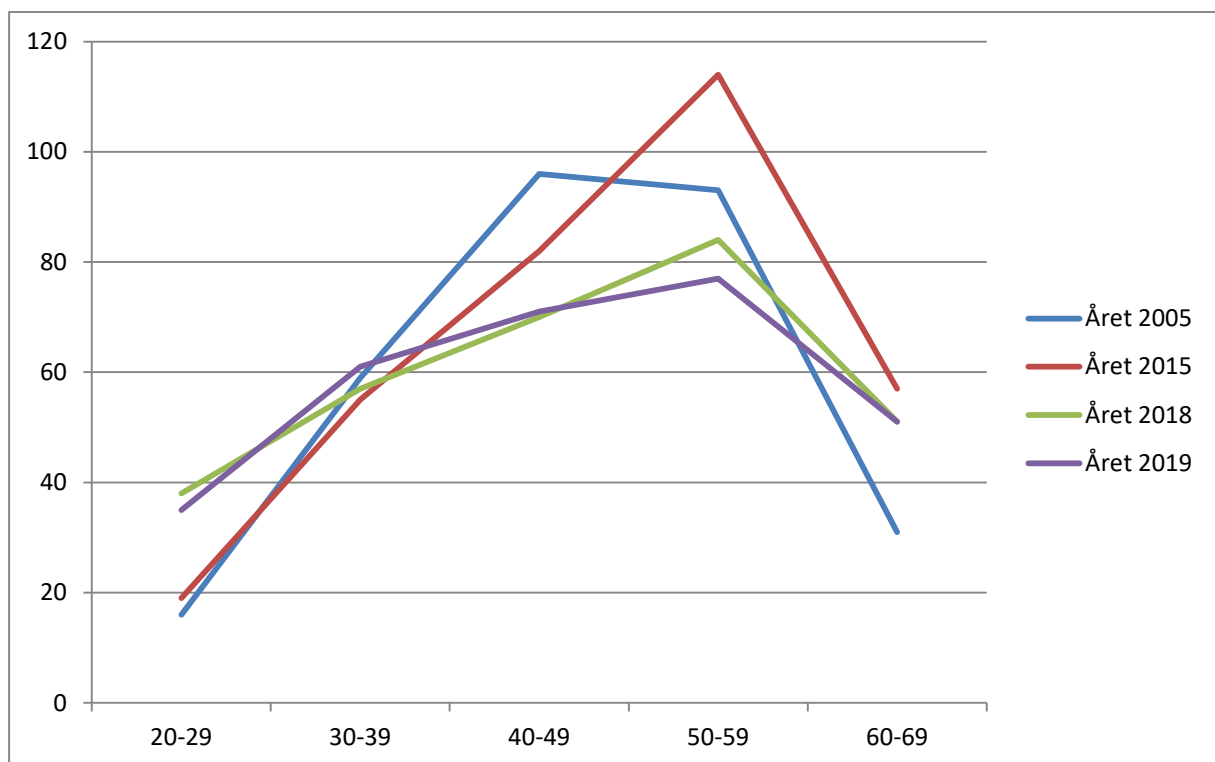
HR

Medarbeidere

Antallet ansatte i Steigen kommune var ved utgangen av året 2019, 297 fordelt på 246,4 årsverk. Dette er inkludert prosjekt- og opplæringsstillinger vi har hatt gjennom året.

Alderssammensetningen i arbeidsstokken i 2019 er tilnærmet lik som året før (2018), med noen små variasjoner.

Figuren nedenfor illustrerer utviklingen i alderssammensetningen i kommunens organisasjon fra 2005 og frem til i dag. Vi ser av linjene i figuren nedenfor for både året 2018 og 2019 at aldersfordelingen jevnes mer ut. Det er en positiv trend som tilsier en mye bredere alderssammensetning i organisasjonen enn hva tilfellet har vært tidligere år. Vi rekrutterer flere unge arbeidstakere nå, samtidig som vi klarer å beholde og legge til rette for senioren slik at de står lengst mulig i arbeidslivet. Senioren har vært en viktig ressurs for å opprettholde kommunens tjenestetilbud innenfor de fleste arbeidsområder.

Rekruttering

Steigen kommune har i løpet av 2019 hatt seks lærlinger under opplæring. En av lærlingene er nå ferdig utdannet helsefagarbeider og har også fått fast ansettelse i pleie- og omsorgssektoren.

Lærlingene har vært fordelt på ulike fagområder; én lærling i renholdfaget, én i byggdrifterfaget, én barne- og ungdomsarbeider og tre helsefagarbeidere. Inntak av lærlinger er et viktig bidrag for å sikre at ungdom får en praktisk relatert fagutdanning her i Steigen, samtidig som det er et viktig rekrutteringstiltak for å sikre nødvendig fagkompetanse på ulike områder i kommunen.

I 2019 har tre av våre ansatte i særskilt rekrutteringsordning ferdigstilt sin lærerutdanning.

Rekrutteringsordningen gir mulighet for fast ansettelse med forbehold om å gjennomføre godkjent lærerutdanning. Det er også rekruttert flere med godkjent lærerutdanning som tilsier en lavere andel ufaglærte lærere i skolen. De største utfordringene i forhold til rekruttering av kvalifisert arbeidskraft har vært yrkesgruppene sykepleiere og pedagogiske ledere/barnehagelærere.

Steigen kommune gjennomførte faste nye ansettelser i ledige stillinger i 2019. De faste ansettelsene fremkommer i tabellen nedenfor:

Tjenesteområde	Stilling	Stillingsstørrelse
Sentraladministrasjon	Kontor- og økonomimedarbeider	50%
	Folkehelsekoordinator	50%
Helse- og omsorg	Fagleder hjemmetjenesten	100%
	Kjøkkensjef	100%
	Fastlege – Alis Nord	100%
	Sykepleiere	160%
Oppvekst	Helsesekretær	80%
	Biblioteksjef	60%
	Rektor voksenopplæringa	100%
	Undervisningsstillinger	1100%
Plan, utvikling og drift	Sekretær	100%
	Oppmålingsingeniør	100%
	Driftsoperatør	100%

Gjennom året 2019 er det også tilsatt i flere midlertidige stillinger, prosjekter og vikariater på ulike fagområder.

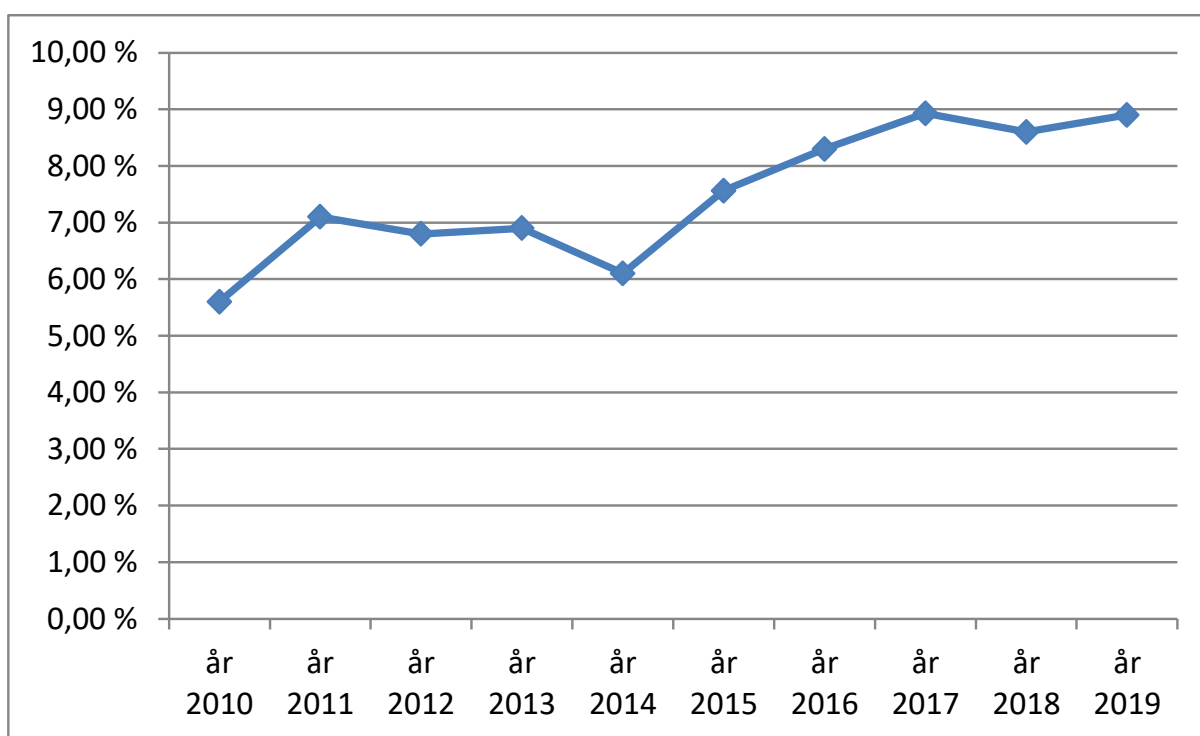
Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Steigen kommune gjennomførte i fjor 2 møter i Arbeidsmiljøutvalget. Til sammen behandlet utvalget 7 saker.

Arbeidsmiljøutvalget har behandlet og vedtatt konkrete HMS satsinger i 2019:

1. Etablering av et partssammensatt utvalg med mandat å utarbeide plan for å redusere sykefraværet i Steigen kommune.
Utvalget har utarbeidet en plan med tiltak som gjennomføres høst 2019 og vinter 2020. Et sentralt tiltak er gjennomføring av undersøkelser i pleie- og omsorg og barnehager for å finne mulige årsaker og sammenhenger til det høye sykefraværet i disse sektorene. Ut fra de resultater som fremkommer i undersøkelsene, lages det målrettede tiltak.
Et annet viktig tiltak har vært å iverksette interne grunnkurs for ledere og tillitsvalgte innenfor sykefraværsoppfølging.
2. Innføring av 10-faktor medarbeiderundersøkelse.
Steigen kommune har gått til anskaffelse av lederverktøyet «10-faktor» utarbeidet av Kommunens Sentralforbund. Det startet med gjennomføring av medarbeiderundersøkelse i hele kommunens organisasjon i november/desember måned 2019. Undersøkelsen følges videre opp med prosessarbeid ute på den enkelte arbeidsplass hvor ansatte, tillitsvalgte og ledere er med og arbeider med arbeidsmiljørettede tiltak.

Sykefravær

Framstillingen viser en variasjon i sykefraværet i Steigen kommune over en periode på 10 år. For året 2018 går fraværet noe ned, fra 8,9 % til 8,6 %, mens det stiger igjen i 2019 til samme nivå som i 2017. Det er ennå for tidlig å si om den økende trenden i fraværet vil snu, da vi ser ulike svingninger i sykefraværet fra år til år. Sykefraværet for alle kommunene samlet økte også; fra 9,5 % til 9,8 %.

Kompetanseheving

Det er et overordnet mål å skape og utvikle gode tjenester til kommunens innbyggere. Riktig kompetanse og kompetanseutvikling er viktig for å dette til. I 2019 har en partssammensatt arbeidsgruppe deltatt i et interkommunalt utviklingsprogram med mål å utarbeide strategisk kompetanseplan i hver deltakerkommune. Kompetanseplanen vil være knyttet opp til Kommuneplanens samfunnsdel som definerer hvilken kompetanse vi vil ha behov for fremover.

Budsjett for 2019 utgjorde 1,28 mill totalt til ulike kompetansehevingstiltak. Regnskapet viste at forbruket var på 1,5 mill. Det viser at behovet for kompetanseheving er til stede og nødvendig. Det søkes ekstern finansiering for å dekke opp behovet, spesielt innenfor felles kompetansetiltak og prosjekter sammen med andre kommuner.

RKK-Salten er et interkommunalt samarbeidsorgan for kompetanseheving i Salten-kommunene. De er en viktig bidragsyter til ansattes kompetanseheving innenfor alle kommunens tjenesteområder. Det var i 2019 registrert 155 deltakere fra Steigen på ulike videreutdanninger, kurs og nettverksam arbeid. Det er på samme nivå som i 2018 hvor det var 157 deltakere. Generelt har alle medlemskommuner hatt en økning i sin deltakelse siste to år. Steigen kommunes andel av deltakere utgjør 7 % i forhold til medlemskommunene samlet i 2019.

Miljørettet helsevern – Steigen kommune – 2019

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.:

- Alle skoler og barnehager i Steigen er godkjent pr 31.12.2019.
- I hht tilsynsplanen er det gjennomført tematisyn på fysisk miljø, inneklima og lyd på tre virksomheter; Knut Hamsun vgs. Engeløya barnehage og Nordfold barnehage. Det ble registrert avvik ved begge barnehagene (vedlikehold, lukt, skadedyrforebygging). Det var ikke avvik på Knut Hamsun vgs.
- Utestående avvik (vedlikehold) fra tidligere tilsyn på Leines, Nordfold, Leinesfjord skoler er fulgt opp.
- Det er gitt rådgivning vedrørende soppvekst på fliser på en skole (Laskestad).
- Det er sendt ut brev til skoler og barnehager om å oppdatere radondata/målinger, jf Måleprosedyrer for radon i skoler og barnehager
- Det er gjennomført tematisyn på psykososialt miljø ved de fire grunnskolene i Steigen kommune, Steigenskolen Laskestad, Steigenskolen Nordfold, Steigenskolen Leines og Steigenskolen Leinesfjord. Temaet var elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø. Tematisynene ble gjennomført ved at det ble utført intervjuer med rektor, en lærer og en foresatt på skolen. I forkant hadde deltakerne besvart et spørreskjema på temaet som dannet grunnlaget for innholdet i intervjuene.

Forskrift om miljørettet helsevern: Det er gjennomført tilsyn på Steigentunet, sykehjem. Dette var en del av en landsomfattende tilsynskampanje. Det ble gitt to avvik (vedlikehold og inneklima) og flere merknader (internkontroll, inneklima og sosiale forhold).

Forskrift for badeanlegg, bassengbad, badstu, m.m: Det er gjennomført ett tilsyn på Steigenskolen Leinesfjord badeanlegg. Ingen avvik og merknader registrert.

Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet m.v: Alle registrerte frisør og hudpleiesalonger er kontaktet for oppdatering av vårt register. Alle er bedt om tilbakemelding som inneholder egenvurdering av hygieniske forhold og internkontroll.

Oppdragsfinansiert: Kurs i forebygging mot legionellasmitte ble avholdt på Innhavet. Personell fra Steigen kommune deltok (to vaktmestere).

Annet:

- Det er gjennomført et møte med ledergruppa i Steigen.
- Kommunens hjemmeside er gjennomgått og kvalitetssikret i forhold til miljørettet helsevern.
- HMTS administrer og koordinerer kommuneoverlegeforum Salten. Det er gjennomført 4 møter.
- HMTS deltar i folkehelsealliansen i Nordland.

Bodø 30.01.20 Katalin Nagy Daglig leder